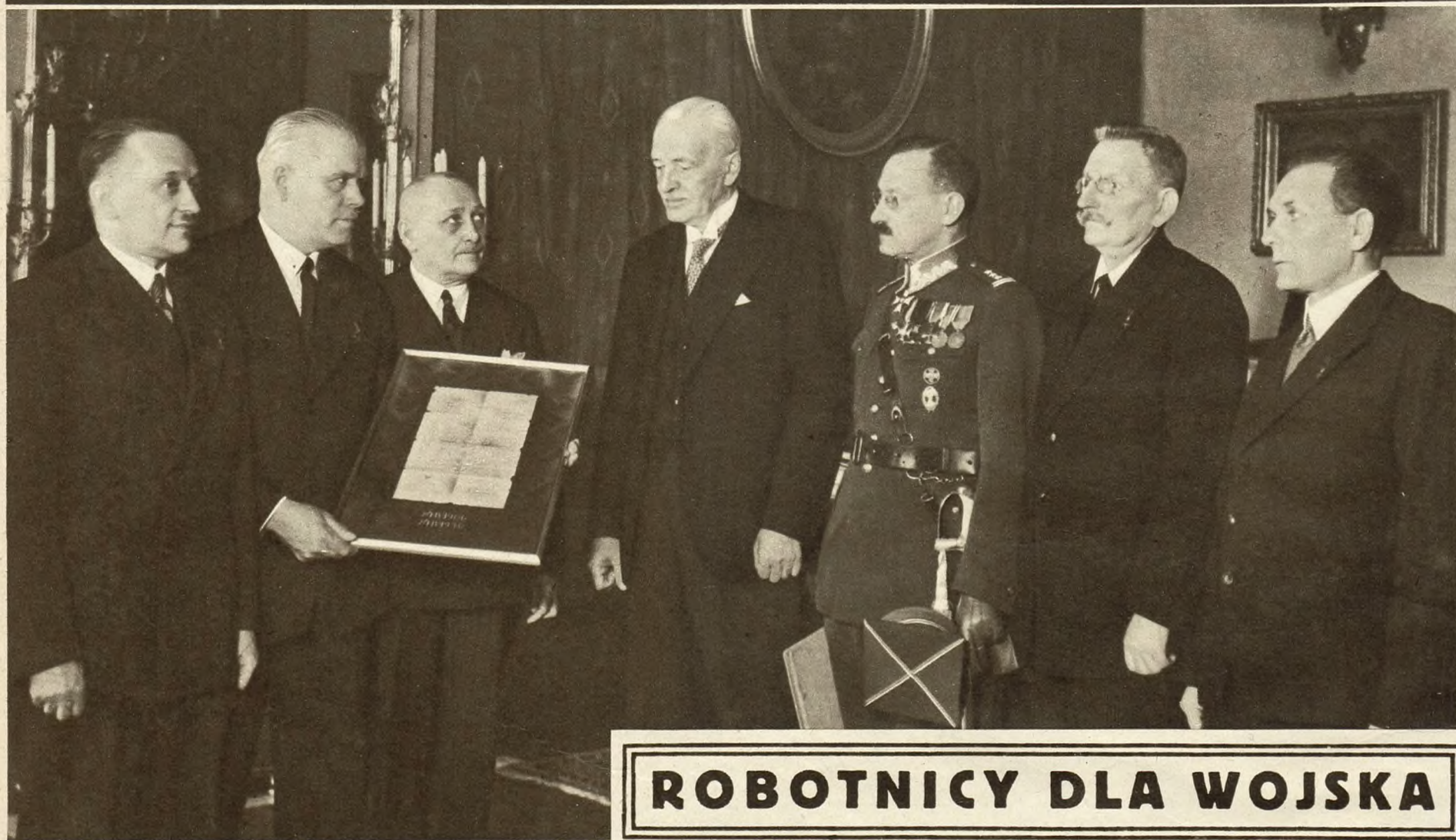

P. Halina Konopacka-Katuszewska, b. m.
strzyni świata w rzucie dyskiem, w kostjumie
z samodzielną na pokazie strojów w War

»DZIESIĘCIU Z PAWIAKA«

ROBOTNICY DLA WOJSKA

Warszawa obchodziła uroczystości 30-lecie uprowadzenia z Pawiaka 10-ciu więźniów politycznych, którego dokonała grupa działaczy niepodległościowych pod dowództwem Jura-Gorzechowskiego. Na zdjęciu moment wręczenia P. Prezydentowi R. P. oryginału podobionego rozkazu, przy pomocy którego uprowadzono więźniów z Pawiaka. Stoją od lewej: pp. Zarzecki, Kruk-Łagowski, Dąbrowski, P. Prezydent R. P., płk. Jur-Gorzechowski, Koll i Fidziński, żyjący uczestnicy tej bohaterskiej akcji.

Ag. Fot. „Światowid“.

PREMIER BELGIJSKI W POLSCE.

W Warszawie bawił premier belgijski van Zeeland, znakomity mąż stanu, uczony i znakomity ekonomista. Licznie zgromadzona publiczność urządziła dostojnemu gościowi i jego małżonce żywiołową owację. Premier van Zeeland złożył szereg oficjalnych wizyt, i odbył konferencje na temat zacieśnienia stosunków gospodarczych polsko-belgijskich. Na zdjęciu premier van Zeeland w towarzystwie min. Becka na dworcu warszawskim.

Ag. Fot. „Światowid“.

W ubiegłą sobotę odbyła się w Warszawie uroczystość wręczenia Wojsku Polskiemu 100 karabinów maszynowych, wykonanych bezinteresownie przez pracowników fabryki karabinów, dla uczczenia pamięci Marsz. Piłsudskiego. W uroczystościach tych wzięli udział P. Prezydent R. P., Gen. Insp. Sił Zbrojnych gen. Rydz-Śmigły i min. Spraw Wojskowych gen. Kasprzycki. Na zdjęciu gen. Rydz-Śmigły podpisuje akt przekazania 100 karabinów maszynowych armii polskiej.

Ag. Fot. „Światowid“.

O d czasu zwycięstwa t. zw. frontu ludowego przy ostatnich wyborach do parlamentu hiszpańskiego, które oddało władzę w ręce skrajnej lewicy, t. zn. komunistów, socjalnych demokratów, lewicy katalońskiej, akcji republikańskiej i lewicowych republikanów — Hiszpanja maszeruje gwałtownie na lewo i znajduje się w stanie rewolucyjnego wrzenia. Wyrazem jego są ciągle zaburzenia, strajki i demonstracje.

Prześladowania kierują się przede wszystkim przeciwko Kościołowi, właścicielom ziemskim i tym oficerom, którzy posadza się o przynależność do prawicy. M. in. Kortezy uchwałyły ustawę, pozbawiającą praw emerytalnych tych oficerów, którzy brali udział w walkach politycznych.

Aresztowano tysiące

HISZPANJA PODMINOWANA

Policja hiszpańska aresztuje przywódcę terrorystów madryckich, którzy z karabinu maszynowego usiłowali zastrzelić Gil Roblesa, głowę hiszpańskiej partii katolickiej.

Wide World Photos, Londyn.

Bela Kun, osławiony komunista, podobno bawi z polecenia Moskwy w Hiszpanji, aby organizować rewolucję.

osób, oskarżonych o popieranie ruchu faszystowskiego, zdemolowano 106 kościołów i większość lokali, w których mieściły się biura partii katolickiej. Nietrudno domyśleć się, że za całą tą akcją terrorystyczną, mającą na celu przygotowanie komunistycznego przewrotu w Hiszpanji, stoją panowie z Kremla, których wysłannik, osławiony komunista Bela Kun przybył podobno już do Hiszpanji, aby na miejscu zorjentować się w sytuacji i pokierować ruchem rewolucyjnym. Na przykładzie hiszpańskim jeszcze raz więc okazuje się, że

„front ludowy“, którym komuniści nęca radykałów w większości krajów europejskich, to pułapka na naiwnych i ulegalizowanie przewrotowej agencji.

*Pogrążone
w głębokim
śnie, lecz...*

bakterie nie śpią! — Właśnie w czasie snu bakterie najintensywniej atakują zęby. Dlatego należy po każdym jedzeniu, a już konieczne przed udaniem się na spoczynek, dokładnie czyścić zęby pastą do zębów marki NIVEA!

NIVEA pasta do zębów

odkaza jamę ustną, chroni zęby, utrzymując je w zdrowiu i czystości. Wyborowe surowce gwarantują doskonałą jakość i skuteczność tej pasty.

Duża
tuba
zł 1,50

mniejsza
zł 1,—

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

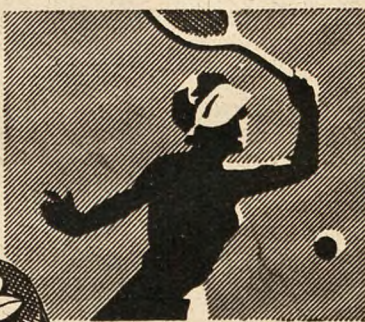
*Ten
czarujący połysk*

również dla Twoich włosów przez regularne mycie słynnym Shampoo Palmolive! Dzięki olejowi oliwkowemu, użytemu do wyrobu Shampoo Palmolive — stosuje się on jako regularny zabieg dla nadania włosom połysku, blasku i żywości — dla wzmocnienia skóry głowy.

Każda
paczka
zawiera dwie torebki

440

**Cera
ożywiona**

przez ruch, w sporcie, na wycieczkach i spacerach wymaga przetarcia puszką delikatnego pudru roślinnego, miłego, dobrze przylegającego, nie zatykającego porów, dobrego w odcieniu karnacji cery, sporządzonego ze sproszkowanych cząstek cebulek lilii białej, jakim jest

**Puder
ABARID
PERFECTION**

Towarzyski pokaz strojów sportowych w Warszawie

Już od wielu dni wszystkie stoliki popularnego w Warszawie SIM-u były zamówione. Wielka sensacja w życiu towarzyskim stolicy! Najurodziwsze przedstawicielki sportu polskiego z panią ministrową - olimpijką - rekordistką - dyskobolką na czele będą modelkami, demonstrując najmodniejsze stroje sportowe z krajowego samodziła...

To też już na godzinę przed początkiem pokazu łatwiej było wielbładowi przejść przez ucho igielne, niż spragnionemu wrażeń widzowi dostać się do SIM-u. Noto-rycznie niepunktualna Warszawa tym razem przeźornie przyszła bardzo wcześnie. Lawirowanie

Kostjumy do gier sportowych z samodziła. Stoją od lewej: Fickowska, Kuźmicka, Runge, Jarnuszkiewiczówna i Kopcińska.

P. L. Kuźmicka w kostjumie jachtingowym.

między stolikami, dotarcie do zarezerwowanego miejsca wymagało jakiejś „kauczukowości” lub niepospolitych zręczności akrobatycznych.

W pierwszych rzędach cały „high life” stolicy, elita artystyczno-towarzysko-sportowa. Na podium wkracza dziwnie ubrany pan. Na białą, czerwony krawat, trawiasta zielona peruka i także wąsy. To radca MSZ p. Wiktor Podoski — dusza wszystkich arystokratyczno-towarzyskich przedstawień napisany wstęp, z którego wynika, że ma symbolizować nasz rodzinny, wileński „len, lenno leniwe mu składować” i wyrażając życzenie, aby „samodział sam odział” wszystkie nasze piękne panie... Na zakończenie prologu prosi o „skupienie i skupowanie”.

Rozpoczął się pokaz. Gry sportowe. P. Podoski znów poprzedza go takim wstępem: „Nasz chłopiec żyje na wiare z przyrodą i pracując z rodziną i śpiewką produkuje samodził. A w mieście tymczasem: siatkówka, koszykówka, żyrniówka, kminkówka, przepalanka... Połączmy jedno z drugim...”

Na podium zjawia się szóstka uroczych niewiast. Pięknie na brąz opalone (choć na ulicy plucha i zawierucha). Uosobienie młodości i zdrowia. Smukłe, wysportowane postacie, uśmiechnięte lica, śmigłe nogi Diany... Panie lornetują zawzięcie, panowie nerwowo poprawiają monokle... Kto to taki? Padają nazwiska i objaśnienia. Te

dwie siostrzyczki w złotych kostjumach to pp. Fickowskie, nadobne CIWF-iarki... Z tych dwóch „zielonych” jedna, to p. Jarnuszkiewiczówna, ponoć córka generała, szefa D. O. K., a ta druga to p. Kuźmicka, małżonka znanego biegacza, sama również dawniej na bieżni jako „azetesianka” — Lula Gorloff, laury zbierająca... Z tych zaś dwóch „owocowych” pań: ta „cytrynowa” to najlepsza „plotkarka” Polski, olimpijka — Schabińska o jedrnych, idealnie rzeźbionych kształtach i sarnich oczach, a ta druga — to filar Tow. Krzewienia Kultury Fizycznej Kobiet (urządzającego ten pokaz) — p. Kopcińska, córka senatora, cenniona tancerka-pedagogiczka.

Raz jeszcze powraca p. Schabińska w dziale następnym („Tenis”), prezentując powabnie opinającą ją kostjum tęczowy. Towarzyszą jej znane tenisistki: p. Konopacka, siostra słynnej dyskobolki, p. Artemska oraz czarująco stremowana p. Kamińska, jedna z pierwszych naszych pań-dyplomatek. P. Kamińska pomimo młodziutkiego wieku pracuje już bowiem w M. S. Z. Jeżeli jej zdolności dyplomatyczne będą równe ujmującej urodzie — odnosić będziemy duże sukcesy dyplomatyczne na terenie międzynarodowym już w niedalekiej przyszłości.

„Konferansjer” zapowiada stroje samochodowe takim typowym dla naszych dróg obrazkiem: „Jak zaba po błocie, skacze po szosie zgrabne auto”. Wytworny strój samochodowy prezentuje pani ministrowa Halina Konopacka-Matuszewska, inicjatorka tego pokazu. Wygląda zachwycająco. Jej strzelista postać, ujmujący wdzięk i swoboda budzą ogólny podziw. Pani ministrowa ma przytem bezsporne zdolności aktorskie. Trzeba było widzieć, jak demonstrowała strój „podróżny”. Jak wbiegła z walizką, niby w pośpiechu „Reisefieber”, przedko zdejmowała płaszczyk i żakiet, pokazując, co się z nim robi w razie zmiany pogody...!

P. Podoski tymczasem dyktował: „Len mnie się mniej mnie i miętosi, a gdy się mnie zemnie, to go moge, jak ścierkę sprać i zmaglować”. Największe brawa zyskał wszakże dowcipny p. Podoski, gdy sobie pozwolił na aktualny dowcip polityczny. Pani ministrowa ukazała się bowiem w prześlicznym stroju do „Garden Party”. Strój był cały biały, ale przepasany ozdobami z kwiatów polnych i kłosów. Pani Matuszewska wyglądała w nim uroczko, a p. Podoski na to: „Strój jest biały, jak G. P. po konfiskacie”.

Trzy stroje „ogrodowe” pokazywały pp.: Schabińska (zielona krata), Jarnuszkiewiczówna i Runge (szkarłatny). P. Podoski mówił o nim słusznie, że jest „modny, chłodny i wygodny”.

Bardzo się podobał wszystkim strój „turystyczny”, pokazany przez p. Skolimowską według projektu jej męża. Huraganowym oklaskiem przywitano wytworny strój „spacerowy”, umiejętnie pokazany przez zjawiskowo piękną p. Znamieńską, której wspaniała postać powabnie uwydatniła zalety tego stroju.

Zakończyły obraz stroje do sportów wodnych. Przy „plażowych” p. Podoski rzekł: „Na plaży tyle słońce, ile pań”. Istotnie wiośnianą słonecznością promieniały kostjumy plażowe: zielony (p. Kopcińska), czerwony (p. Konopacka) i pomarańczowy (p. Schabińska). Stroje „yachtingowy” i „kajakowy” prezentowała z właściwym sobie wdziękiem p. Kuźmicka.

Wkońcu należy zaznaczyć, że wszystkie stroje były projektowane przez art.-mal.: Karpińską, Łomnicką-Bujakową i Stieber-Obrebską.

H. L.

Radca Wiktor Podoski, nieustraszonego propagator polskiego lnu.

P. Aleksandra Znamieńska w kostjumie spacerowym z samodziła.

WSZYSTKIE ZDJĘCIA AG. FOT. „SWIATOWID”.

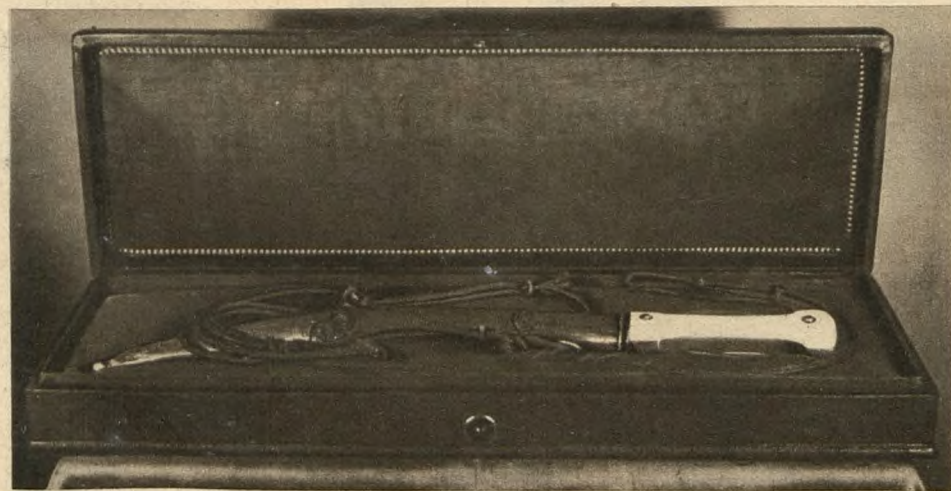
Z POBYTU PREMJERA KOŚCIAŁKOWSKIEGO W BUDAPESZCIE.

Premjer Kościółkowski, opuszcza dworzec w Budapeszcie w towarzystwie premjera węgierskiego Gömbösa. Fot. E. Kellner, Budapeszt

Premjer Kościółkowski składa wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, w Budapeszcie. Fot. E. Kellner, Budapeszt

Kindżał generała Bema, ofiarowany przez regenta Węgier Narodowi Polakom na ręce premjera Kościółkowskiego.

Rewizytując premjera węgierskiego gen. Gömbösa, który przed kilku miesiącami bawił w Warszawie, udał się w tych dniach do Budapesztu premier Kościółkowski i został w stolicy Węgier przyjęty z tą gościnnością i serdecznością, która od wieków cechuje stosunki polsko-węgierskie, stosunki oparte na przyjaźni i wzajemnym zrozumieniu.

Na spotkanie szefa naszego Rządu wyszedł na dworzec w Budapeszcie prem. Gömbös i wszyscy członkowie rządu. Na peronie ustawione były delegacje kolonji polskiej ze sztandarami, oddziały b. komatantów, oraz czekały wielkie tłumy pu-

bliczności, wznosząc entuzjastyczne okrzyki na cześć Polaka.

W południe premier Kościółkowski złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Wieczorem na obiedzie w Prezydjum Rady ministrów zarówno premier Kościółkowski, jak i premier Gömbös wypowiedzieli toasty obojczyzny i umiłowanej wolności Polak i Węgier zawsze byli zgodni, licząc na to, iż upadli bohaterowie znajdą u drugiego narodu przyjacielskie schronienie, którego tak często musieli szukać.

Pierwsze promienie wiosennego słońca posiadają utajoną lecz żywiołową siłę. Skóra nasza, wydłużona ciepłą odzieżą zimową, jest zbyt wrażliwa na działanie wiosennego słońca, i wymaga właśnie w tym przejściowym okresie nadzwyczaj troskliwej pielęgnacji. A zatem nasze wiosenne hasło:

NIVEA i tylko NIVEA!

Pielegnujmy zawczasu cerę i ciało Kremem NIVEA — nie zapominając przytem o Olejku NIVEA! Tak przysposobieni będziemy mogli latem dowoli zażywać kąpiei na powietrzu, w słońcu i w wodzie, bez obawy przed bolesnem oparzeniem słonecznem. Żadne naśladownictwa nie zastąpią NIVEA, bo jedynie NIVEA zawiera EUCERYT, który uzupełnia naturalny tłuszcz skóry ludzkiej.

Do nabycia tylko w oryginalnych opakowaniach.

Krem NIVEA zł 0,40 — 2,60 Olejek NIVEA zł 1,— — 3,50

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

*Wśród opon
prowadzi*

rej wodzi

Kulminacyjnym punktem uroczystości budapeszteńskich było wręczenie premierowi Kościółkowskiemu przez regenta Horthy'ego kindżału, należącego ongiś do gen. Bema. Szef naszego rządu z wielkiem wzruszeniem przyjął tę bezcenną relikwie, przeznaczoną dla Narodu Polskiego.

W niedzielę rano premier Kościółkowski opuścił Budapeszt, udając się w drogę powrotną do Warszawy.

PIERWSZA PODRÓŻ M/S „BATORY“.

Dnia 21 kwietnia b. r. wyruszył w podróż inauguracyjną „Szlakiem południa“ polski transatlantyk motorowy M. S. „Batory“, zbudowany we włoskiej stoczni w Monfalcone, pod Triestem. Motorowiec ten, wspaniałe dzieło techniki włoskiej, należy do tego samego typu okrętów, co M. S. „Pilsudski“. Za oba te okręty zapłaciliśmy Włochom polskim węglem. W chwili odjazdu M. S. „Batorego“ zebrały się w porcie triesteńskim tysięczne rzesze publiczności, które wiwotały na cześć Polski (na zdjęciu). Statek zabierał pełny komplet pasażerów i jedzie „Szlakiem południa“ do Gdyni.

Laboratorio Prodotti Tecno-chimici E. Fototecnica — Triest.

Ks. biskup polowy Gawlina
wygłasza kazanie z pałacu
prymasowskiego w Gnieźnie.

ZDJĘCIA FOTOGRAFICZNE
WIKTORA NOWICKIEGO — GNIEZNO

UROCZYSTOŚCI KOŚCIELNE W GNIEŹNIE.

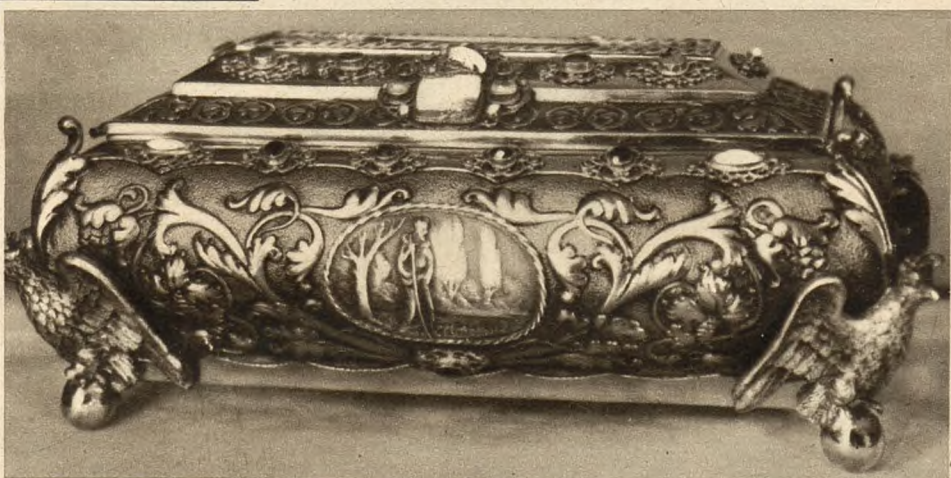
Dnia 26 kwietnia b. r. odbyły się w Gnieźnie uroczystości kościelne ku czci św. Wojciecha i bł. Bogumiła, na które przybyło kilkadziesiąt tysięcy pielgrzymów, powitanych majestatycznymi dźwiękami dzwonu „Wojciecha“ z wieży Katedry gnieźnieńskiej i kazaniem, które wygłosił dyr. Akcji Katolickiej ks. dr Franciszek Marlewski.

Następnie przy dźwięku fanfar podjęto ze skarbcza katedralnego relikwie św. Wojciecha i przeniesiono je na ołtarz, ustawiony na płycie grobowej Świętego w pośrodku Katedry, poczem orszak duchowieństwa skierował się do pałacu biskupiego po księdza prymasa Hlonda.

W godzinach popołudniowych nastąpiło przeniesienie relikwii bł. Bogumiła z kościoła farnego do Katedry.

Niezapomniany to był widok, gdy w otoczeniu 400 księży i biskupów Okoniewskiego, Laubitza i Owczarka pojawił się pod baldachimem ks. prymas Hlond, prowadząc procesję do Katedry, gdzie odprawił uroczystą Mszę świętą. Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. biskup polowy dr Gawlina, który podkreślił w swych końcowych słowach, „że Polska katolicka, to jedynie możliwa koncepcja państwowotwórcza i jedynie możliwa koncepcja realna“.

Uroczystości gnieźnieńskie były transmitowane przez radio i pozostawiły na tych, którzy mieli szczęście brać w nich udział, niezapomniane wrażenie.

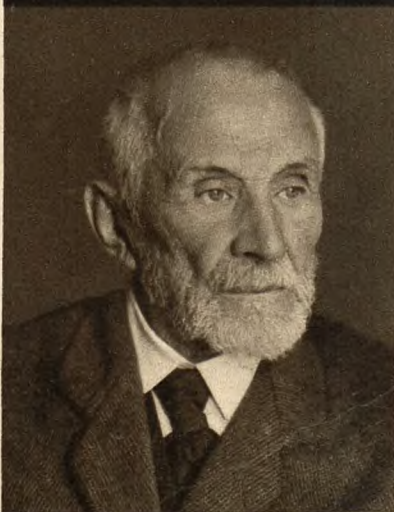

Trumienka z relikwiami bł.
Bogumiła.

Procesja z relikwiami bł. Bogumiła, idąca z kościoła farnego do Katedry w Gnieźnie.

CI, KTÓRZY ODESZLI.

W ub. niedzielę zmarł w Krakowie w 86-tym roku życia ś. p. prof. dr Julian Talko-Hrynciewicz, znakomity antropolog i etnograf, b. profesor Uniw. Jag., organizator Zakładu Antropologicznego na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie i autor 107 rozpraw naukowych.

W Warszawie zmarł nagle ś. p. inż. Władysław Rogiński, dyrektor Kolei Państwowych w Radomiu, przyjechawszy w odwiedziny do swojej córki do Warszawy. Niespodziewana jego śmierć okryła żalobą Dyрекcję radomską, która w zmarłym utraciła pełnego taktu kierownika i znakomitego fachowca. Fot. Ludwik Müller, Radom.

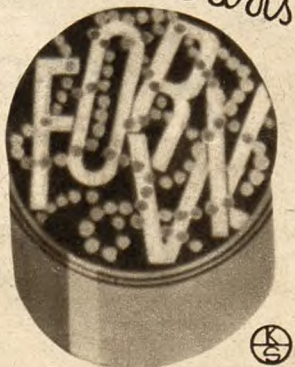

W Warszawie zmarł ś. p. dr Karol Flach, sędzia Sądu Naj. Zmarły rozpoczął karierę prawniczą, jako adwokat w Krakowie. W 1919 r. przeszedł na stanowisko sędziego okręgowego do Grudziądza, potem do Torunia a wreszcie do Sądu Najwyższego w Warszawie. Złotki jego złożono na ementarzu rakowickim w Krakowie.

FORVIL
5 FLEURS
Paris

Bogactwo
odereni i
subtelność
zapachu,
oto główne
zalety tego
pudru

ABISYNJA

BRONI SIĘ JESZCZE.

Zdjęcie lotnicze, przedstawiające drogę z Dessie do Addis-Abeby.

Włosi, zdobywszy Dessie i posuwający się o 100 km na południe od tego miasta, zrobili na froncie północnym krótką przerwę w operacjach, dla przygotowania etapów, budowy dróg i zaopatrzenia wojska w amunicję i prowianty. Negus tymczasem organizuje obronę Addis Abeby, zniszcząwszy doszczętnie jedyną drogę automobilową, prowadzącą do stolicy. Siły jego wynoszą ok. 150.000 bagnetów. Wojska te jednak są źle uzbrojone, a wobec czołgów, aparatów bombowych i gazów zupełnie bezbronne. Ożywia ich wprawdzie doskonały duch bojowy i nienawiść do białych, ale przewaga techniczna Włochów jest tak wielka, że przynięta ona prosto przeciwnika.

Na froncie południowym gen. Graziani posuwa się powoli naprzód, mając do przezwyciężenia niestęchane trudności terenowe. Rozpoczęła się tam już pora deszczowa, która wszelkie szlaki i drogi zamieniła w trzęsawiska nie do przebycia.

Ten deszcz, to jedyny ratunek dla Abissynji, mogący odwrócić jeszcze agonię tego kraju, pozostawionego swemu losowi. Pomoc Ligi Narodów zawiodła bowiem na całej linii, angielska także. Negus broni się jeszcze rozpaczliwie, ale nie ulega wątpliwości, że sprawa jego jest już przegrana. Może on jeszcze odnieść sukcesy na polu bitwy, ale prędzej czy

później podzieli los Abd-el-Krima, o ile Anglja nie udzieli mu gościny. Negus na wojnę wydał cały swój majątek i obecnie goni resztkami, musi zaś za wszystko płacić gotówką, gdyż nikt nie chce mu udzielić kredytu. Miara nędzy finansowej Abissynji jest np. fakt, że poselstwo abisyńskie w Londynie nie ma grosza na najniezbędniejsze potrzeby, zalega z czynszem i nie rozporządza żadnymi funduszami, tak, że posłowie do parlamentu angielskiego urządzili pomiędzy sobą składkę na „biednego posła abisyńskiego“.

Jak w tych warunkach, przy pustych kasach, walczyć i prowadzić wojnę?

Duchowny koptyjski i dwaj naczelnicy plemion, którzy zgłosili się do dowództwa włoskiego dla złożenia wyrazów uległości.

Photo NYT — Paris.

Złota tarcza, którą negus ofiarował następcy tronu egipskiego na znak przyjaźni.

Keystone, Berlin.

Grzebię
PIEGOM
Krem i mydło
LESZNICERA

Wytwórca:
Apt. Drancz i Ska, Bielsko

A3

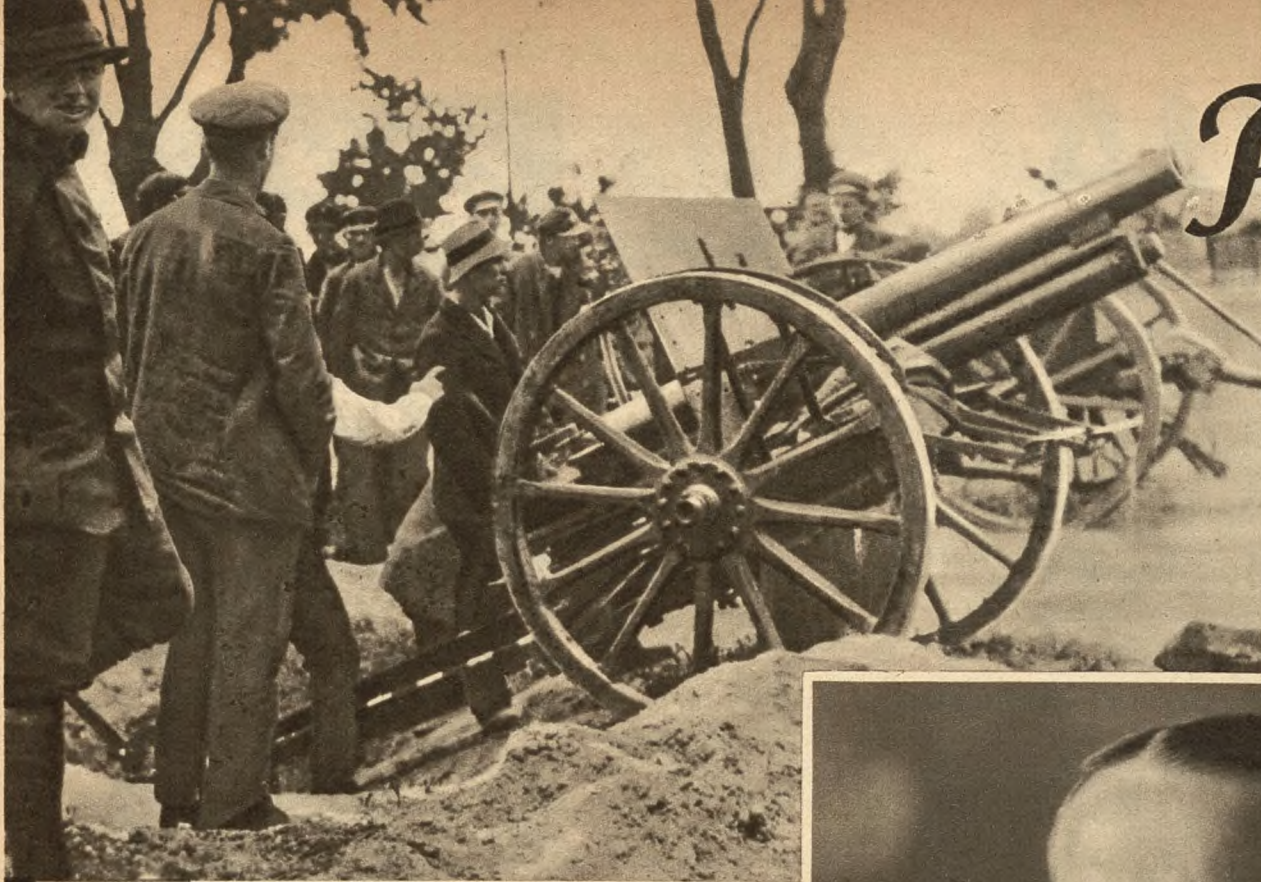
Zmarły w tych dniach król egipski Fuad I. życzył powodzenia Abissynji i szedł po linii polityki angielskiej.

Pochód włoski przez pustynię Danakilską, najgorętszy obszar na świecie.

Piętnastolecie III. Powstania Górnosląskiego.

Artyleria powstańcza na froncie pod Górą św. Anny. Zdjęcie z III. Powstania Górnosląskiego (maj 1921 r.).

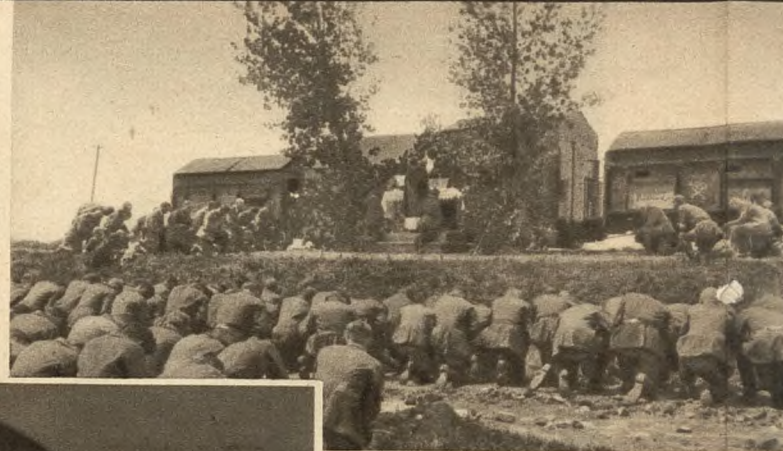

Oddział powstańców śląskich wita wojsko polskie, wkraczające do Rybnika. Zdjęcie z 1922 roku.

Dr. Michał Grażyński, wojewoda śląski, od 10-ciu lat znakomicie administrujący tą prastarą ziemią piastowską, bohater powstań śląskich, szef sztabu Dowództwa Grupy Wschodniej w czasie III. Powstania, przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego.

Fot. Józef Holas, Katowice.

Msza polowa na tle powstańczego pociągu pancernego „Kabacz”. Przy ołtarzu ks. kapelan Krzyska. Zdjęcie z frontu gliwickiego, z maja 1921 r.

stwem i swoją krwią. Nie dziwnego, że tradycja tego powstania na Górnym Śląsku jest niezwykle żywa i z piętyzmem przechowywana.

Jak wiadomo, po klęsce Niemiec w jesieni 1918 r. Górny Śląsk tragicznie przechodził koleje. Według pierwszego planu traktatu pokojowego, przedłożonego Niemcom 7-go maja 1919 r., miał on być niemal w całości przyznany Polsce. Niemcy jednak, mając poparcie Anglii oparły się stanowczo oddaniu tego kraju, to też dzięki dyplomacji angielskiej przy podpisywaniu traktatu pokojowego dnia 28. VI. 1919 r. w Wersalu cały Górny Śląsk pozostał jeszcze pod zarządem pruskiego rządu, na jego terenie rozpoczęły szaleć bojówki niemieckie, ludność polska cierpiała straszliwie pod tym terorem. Nie dziwnego, że na znak protestu przeciw terrorowi wybuchło 16-go sierpnia 1919 r. pierwsze powstanie górnosląskie w powiatach pszczyńskim i rybnickim, oraz w części Zagłębia, które Niemcy szybko stłumili. Dopiero w lutym 1920. ustąpiły władze pruskie, a na teren plebiscytowy przybyły koalicyjne wojska okupacyjne, ryanowicie Francuzi, Włosi i Anglicy. Tylko Francuzi sprzyjali Polakom, najbardziej zdecydowane antypolskie stanowisko zajmowali Anglicy. W Opolu rozpoczęła urzędowanie Komisja Międzysojusznicza pod wodzą francuskiego generała Le Ronda. Walka plebiscytowa wywołała na G. Śląsku bardzo silne wrzenie. Niemcy nadużywali brutalnie siły; mordy i gwałty stały się codziennym zjawiskiem. Nie dziwnego, że w drugiej połowie sierpnia 1920 r. wybuchło tak zwane II. powstanie, głównie w zagłębiu węglowym na G. Śląsku, które jednak również wkrótce stłumiono.

Oslawiony plebiscyt odbył się 20. marca 1921. Ilość głosów niemieckich zwiększyła t. zw. emigranci, dopuszczeni do głosowania. I z Niemiec i z całego świata przywieziono na dzień 20 marca 1921 r. około 200.000 tych niemieckich emigrantów, nadto w czasie głosowania wywiali Niemcy ogromną presję na robotników. Głosowało ogółem 1.190.731 osób, z tego za Polską oświadczyło się 479.366, za Niemcami 707.484 głosów, około 4.000 głosów padło za Rosją bolszewicką, które unieważniono. W cało-

ści 694 okręgi, tj. gminy i obszary dworskie oświadczyły się za Polską, 847 okręgów za Niemcami. Powiatu głupczyckiego na Śląsku Opolskim Polacy nie żądali, mimo to głosował on, oczywiście za Niemcami. Ewangelicki powiat Kluczborski, zupełnie przez pastorów zgermanizowany, również w olbrzymim wprost procencie głosował za Niemcami. Na plebiscycie, który niesłychanie zdemoralizował ludność dzięki korupcji uprawianej przez Niemców, gwałty niemieckie jeszcze się wzmożyły. Niemcy, korzystając z rozdziewików wśród mocarstw koalicyjnych, przygotowali pocichu nowy zbrojny zamach, aby utrzymać w swoim posiadaniu cały Górny Śląsk. Popierali ich w tym zamachu pocichu Anglicy. Poza tym państwa koalicyjne, dzięki presji Anglii, miały zamiar przyznać Polsce tylko powiaty: pszczyński i rybnicki, przy Niemcach miała pozostać reszta G. Śląska wraz z Zagłębiem węglowym. Te wszystkie złowrogie zamiary były powodem wybuchu słynnego III. powstania górnosląskiego, mającego na celu przedewszystkiem odeprzeć plan najazdu niemieckiego i pokrzyżować plany niemiecko-angielskie.

Powstanie to wybuchło w nocy z 2. na 3. maja 1921 r., doskonale przedtem konspiracyjnie przygotowane. Zaciekle walki trwały blisko dwa miesiące na obszarze od Brynicy po Odrę, ziemia śląska spłynęła potokami krwi i zaległa wałem poległych ofiar. Imponujący zwłaszcza był rozmach powstania w pierwszych jego tygodniach, kiedy to oddziały powstańców szły jak burza naprzód i zajmowały jedną miejscowość za drugą. Zaciekle bitwa pod górą św. Anny trwała kilka dni. Ostatecznie walki zakończyły się rozejmem, powstańcy z ciężkim sercem wycofali się z frontu. W każdym razie powstanie to zamknęło drogę niemieckiemu naporowi i uratowało plebiscyt przed frymką dyplomatyczną, zwróciło uwagę opinii całej Europy i zdecydowało o przyznaniu Polsce tej części górnosląskiej ziemi, która dzisiaj do Polski należy. Polska ostatecznie decyzją mocarstw koalicyjnych otrzymała w październiku 1921 r. ogółem 3.225 km. kw. z ludnością około 980 tysięcy mieszkańców i na obszarze tym 13 miast, 328 wsi i 271 obszarów dworskich. Zagłębie węglowe podzielono w ten sposób, że Zabrze, Gliwice i Bytom pozostały przy Niemcach, a Królewska Huta, Katowice, Myslowice, Świętochłowice, Nowy Bytom przy Polsce.

W III. powstaniu górnosląskim brało udział kilkadziesiąt tysięcy ochotników z Górnego Śląska i innych dzielnic polskich. W powstaniu tem działały trzy grupy operacyjne: północną dowodził kpt. Norwid-Neugebauer, a szefem sztabu był dzisiejszy starosta p. Wyględa (Traugut), grupą wschodnią dowodził p. Hauke-Grzesik, a szefem sztabu był dzisiejszy wojewoda śląski dr Grażyński (Borelowski), południową grupą dowodził p. Sikorski (Cietrzew), a szefem sztabu tej ostatniej grupy był p. Weżyk (Brunhorst).

III. powstanie górnosląskie spełniło swoją wielką historyczną rolę, zdecydowało o losach G. Śląska, a przede wszystkim Górnoszlacy ofiarą krwi wkupili się do Polski jako jej najmłodsi żołnierze. W posagu Polsce przynieśli oni nie tylko olbrzymie wartości materjalne, kopalnie, huty, węgiel, żelazo, cynk, ale przede wszystkim piękny dorobek swego poświęcenia, patriotyzmu i ofiary krwi.

Dziś śląskie kominy powiewają czarnymi piuropuszami dymu na cześć polskiej pracy, a mrówki ludzkie w głębinach ziemi drążą coraz to nowe korytarze, wyciągając na powierzchnię polskiego Górnego Śląska błyszczące złomy czarnych diamentów.

Ociemniały Wawrzyniec Hajda, niezłomny patriota, nazywany śląskim Wernyhórą, wita gen. Szeptyckiego, wkraczającego na czele wojsk polskich do Piekar. Zdjęcie z 1922 r. Fot. Cz. Datka, Katowice.

Polski Komisarjat Plebiscytowy w Opolu pod ochroną wojsk koalicyjnych.

Obwieszczenie Dowództwa Grupy Wschodniej, zaprowadzające stan oblężenia na Górnym Śląsku, wydane dnia 11. maja 1921 r., podpisane przez dowódcę Hauke-Grzesika i szefa sztabu Borelowskiego-Grażyńskiego, dzisiejszego wojewodę śląskiego. Fot. C. Datka, Katowice.

Karabin maszynowy górnosląskich powstańców w akcji. — Zdjęcie z maja 1921 r. Fot. Cz. Datka, Katowice.

Uchodźcy polscy z Niemiec, którzy przybyli na Górny Śląsk. Zdjęcie z 1920 roku. Fot. Cz. Datka, Katowice.

Marszałek Piłsudski dekoruje na Rynku katowickim w dniu 27-gm sierpnia 1922 roku powstańców śląskich.

KRWAWE ROZRUCHY W PALESTYNIE.

Ogólny widok Tel-Awiw, miasta zbudowanego przez żydów w pobliżu Jaffy.
Service-General de la Presse, Paris.

W tych dniach Palestyna była widowiskiem krwawych rozruchów, które ogarnęły cały kraj. Zaczęły się one w Jaffie, gdzie w czasie pogrzebu dwóch Arabów, zamordowanych skrytobójczo przez nieznaną sprawcę, przyszło do starcia między Arabami a żydami. Arabowie rzucili się na sklepy żydowskie i zaczęli je plondrować, następnie zaś grupami podążyli do Tel-Awiwu, podpalając po drodze autobusy żydowskie.

Rezultatem walk, jakie rozegrały się w Tel-Awiw i Jaffie była znaczna liczba zabitych i rannych. Władze ogłosiły stan wyjątkowy i opanowały sytuację. Stan podniecenia umysłów jest jednak nadal wielki. Arabowie bowiem wysunęli żądanie wstrzymania całkowitego emigracji żydowskiej do Palestyny, żydzi natomiast domagają się dalszych koncesyj. Anglia, która sprawuje mandat nad Palestyną z ramienia Ligi Narodów, jest w bardzo niekorzystnym położeniu, gdyż wobec rosnącego ruchu panarabskiego, podsyconego przez Włochów, nie chce drażnić uczuć narodowych świata muzułmańskiego, uważającego Ziemię Świętą za swoją odwieczną ojczyznę, a nie może także łamać uroczystych przyrzeczeń, danych żydom.

Wedle prowizorycznych o-

Silne kordony policji w Tel-Awiw, powstrzymujące napór demonstrantów arabskich.

Voir-Paris.

Typy kolonistek żydowskich w Palestynie: bartniczki, udające się do pracy w pasiece. Żydzi stanowią obecnie 29 proc. ludności Palestyny. Jest ich 335.000 na 1,240.000 mieszkańców i 66.000 Beduinów-koczowników.

Fot. W. Aleksandrowicz.

Walka policji z Arabami w Jaffie.

„Voir” — Paris.

blischen ponad 1.000 domów spłonęło w Jaffie, wielu zaś kupców zostało doszczętnie zrujnowanych.

W ub. środę Arabowie proklamowali generalny strajk, który ma być kontynuowany aż do uwzględnienia żądań arabskich, t. zn. wstrzymania emigracji żydowskiej do Palestyny i wydania zakazu kupowania ziemi przez żydów. Strajk ten jednak nie udał się, gdyż we wszystkich większych miastach panuje normalny ruch, a sklepy są otwarte. Atmosfera jest jednak w dalszym ciągu naładowana elektrycznością i nie nie wróży, aby spokój naprawdę zapanował w Palestynie.

25 **PERFUMY**
WODY
PUDRY
POMADKI

SZACH
Warszawa

LASÈGUE
Paris

PUDER,
ROUGE, POMADKA
do ust

LASÈGUE
PARIS

podnosią
wzrost i urodę
wytwornej
Pani

LASÈGUE
PARIS
CORALLINE

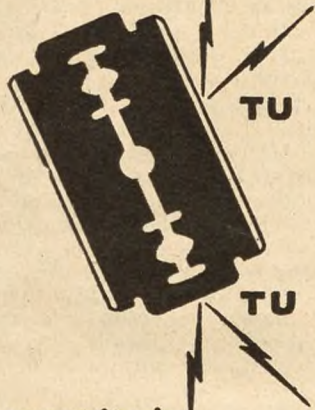
Zaprenumeruj „Światowida“

267

ZENITH
SZCZYT TECHNIKI

Dwa harty są lepsze niż jeden ...

TU TWARDZSA STAL NIŻ KIEDY-
KOLWIEK DOTĄD DAJE
WIĘKSZĄ OSTROŚĆ NOŻYKA

TU MIĘKKA STAL ZAPEWNI
JEGO NIEŁAMLIWOŚĆ -

w rezultacie:
gola lepiej i większą ilość razy.
SPRÓBUJcie!

NIEBIESKIE GILLETTE
NOŻYKI ELEKTRYCZNIE HARTOWANE

380

„ŚWIATOWID“ 2 zł. 20 gr.
miesięcznie

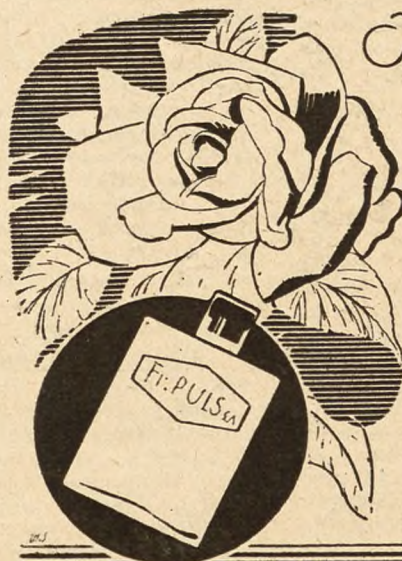
Nie obawiajcie się
SKOŃCA

Wystrzegajcie się brzyd-
kich plam i piegów,
występujących na wiosnę.
Usuwasie piegi, stosując
odżywczy, udelikatniający
biodermiczny

KREM PRECIOSA PERFECTION

351

*Kwiaty to symbol
życia i radości*

PULSA

WODY KOŁOŃSKIE
i KWIATOWE

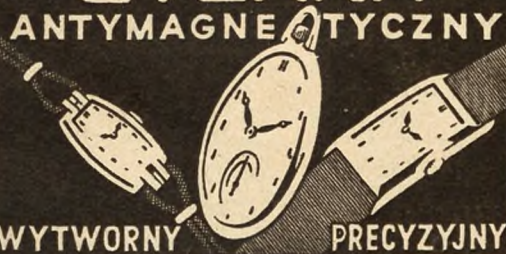
darzą zadowoleniem
radością i pożytkiem

424

Modny kolor włosów.

Dziedzina mody nie ogranicza się tylko do stro-
ju, lecz obejmuje także fryzury, zwłaszcza pań.
Obecna moda przewiduje poczęści włosy farbo-
wane na kolor platynowo-blond, nadający się jed-
nakże tylko dla osób młodszych o zupełnie świe-
żej cerze. Dla starszych natomiast pań jest po-
dobny kolor nie do pomyslenia, gdyż stanowiłby
tylko dowód ich wieku, do którego z różnych
przyczyn przyznać się nie mogą, a nawet nie po-
winny. Doniedawna jeszcze farbowanie włosów
uchodziło za uciążliwy zabieg, wymagający spe-
cjalnej umiejętności. Obecnie zmieniło się to ra-
dykalnie. Nie potrzeba już godzinami wysiadywać
w salonach kosmetycznych, mając pod ręką tak
świetny wprost, roślinny SZAMPON HENNA
„ISTE“ Stempniewicza. Jest to idealny wręcz śro-
dek do farbowania, który nietylko nadaje włosom
pożądany kolor, lecz — co najważniejsze — zacho-
wuje ich naturalny połysk i jedwabisty wygląd,
ułatwiając nawet w znacznej mierze układanie
fryzury. Mając tak idealny SZAMPON HENNA
„ISTE“ Stempniewicza, nie potrzebują już panie
krępować się siwizną swych włosów. Doskonale
ufarbowany włos powróci im samopoczucie, a tem-
samem pozwoli uniknąć wiele niepowodzeń w ży-
ciu. Przy zakupie prosimy zważać na znak ochron-
ny „ISTE“ Cena torebki wynosi zł. 1.50.

80 LAT PRZODUJE
ETERNA
ANTYMAGNETYCZNY

WYTWORNY

PRECYZYJNY

346

NAJWYŻSZEJ KLASY
FRANCUSKI KONIAK

Boulestin & Co.

Przedstawicielstwo
D/H. JERZY SZWARC Spadk.
WARSZAWA, Plac Napoleona 9.

KURACJA WE FRANCJI PRZYWRACA ZDROWIE!

LECZCIE SIĘ W SŁYNNYCH ZDROJOWISKACH FRANCU-
SKICH. ZNIŻKI KOLEJOWE OD 15 MAJA DO 30 WRZEŚNIA.
KOMFORT ROZRYWKI NISKIE CENY.

INFORMACJE:

OFICJALNE BIURO KOLEI FRANCUSKICH
WARSZAWA, OSSOLIŃSKICH 4. TELEFON 684-85 i BIURA PODRÓŻY.

WIOSENNY FLIRT Z MORZEM.

Jeszcze „północ“ lodem chłodzi, a już na plażach Północy pokazali się pierwsi amatorzy słonecznych kąpieli. Na zdjęciu dwie amazonki niemieckie, typowe przedstawicielki rasy nordyckiej, które nie bacząc na zimno, cwałują w kostiumach kąpielowych po pustej jeszcze plaży, a nawet wjeżdżają w morze, nie bojąc się niebezpieczeństw fali.

Scherl, Berlin.

POGAWĘDKA Z B. KAMERDYNEREM KSIĘCIA WALJI

L o n d y n, w kwietniu.

Staliśmy właśnie przy barze w „Public House” dzielnicy Hampstead, gdy drzwi się otworzyły i do środka weszła niezwykle dystyngowana postać jakiegoś starszego pana, ubranego w nieskazitelną żakiet i melonik. Siedzące z zamglonymi oczami stare pijaczki, które schodziły się tutaj na plotki, z uszanowaniem spojrzwały na przybyłego. Ten skinał głową i za chwilę znalazła się przed nim butelka słynnej whisky „Blake and White”, którą wyróżnia podobno obecny monarcha angielski, a niezapomniany „dawniejszy” „Prince Charmant” — ks. Walji.

Mieliśmy przed sobą Sir Jamesa, autentycznego kamerdynera „byłego” księcia Walji. Dziś Sir James przeszedł już na emeryturę. Przy nowym królu służbę objął cały szereg nowych ludzi i Sir James, u którego siódmy krzyżyk był już za pasem, resztę swego żywota musi spędzić na łonie rodziny. Codziennie przychodzi on wieczorem do „Public House”, znajdującego się o parę kroków od domu i tam, jeśli znajdzie znajomego, przy butelce szkockiej whisky opowiada swe wspomnienia, które ze względu na osobę księcia Walji, dziś króla Edwarda VIII wywołują zrozumiałą sensację.

Tego dnia na Sir Jamesa była przygotowana z mej strony, przy współudziale gospodarza lokalu, zasadzka. „Blake and White” przywodziła na stół i dawny kamerdynier królewski zaczął snuć przed nami niezwykle ciekawą opowieść.

— Monarcha angielski w okresie, gdy był księciem Walji, posiadał czas niezwykle w pełni. Na trzy miesiące zgóry — mówi nam Sir James — wiedzieliśmy, gdzie ma się on udać i w jakiej uroczystości weźmie udział. Podobny tryb życia mógł się rzecz oczywista każdemu sprzykrzyć, a coś dopiero mówić o księciu Walji. Dlatego też miał on w tygodniu dwa wolne wieczory, kiedy to spędzał czas według własnej woli. Ks. Walji zwracał się do kilku swych przyjaciół i z nimi udawał się na obiad do restauracji, znanej z dobrej kuchni. Wieczory te były zazwyczaj nieprzygotowywane uprzednio i dopiero w czasie zabawy rzucano najrozmaitsze projekty.

Pójdźmy za myślą Sir Jamesa, na taką „birtankę”, która nierzadko kończyła się o świcie. O godzinie 16 ks. Walji dzwonił na swych

mych gentelmanów, książę udawał się na obiad. Bardzo często jadał on w publicznych restauracjach, lecz wolał zawsze przyjąć zaproszenie od jednego ze swych przyjaciół i dopiero późnym wieczorem wychodził w licznej towarzystwie na miasto. Zazwyczaj celem tych wypraw był „Embassy Club” lub też „Café de Paris”. Ta ostatnia mieści się w pobliżu Piccadilly, a więc w samym sercu Londynu, o kilkaset kroków od Saint James Palace, gdzie w chwili obecnej mieszka on jeszcze, mimo przejęcia obowiązków królewskich. W Café de Paris schodzili się wieczorem zazwyczaj przedstawiciele „High Life’u” i ci wiedząc, jak książę nie znosi, gdy się zwraca na niego uwagę, zachowywali się bardzo dyskretnie. W Café de Paris znajduje się zawsze w głębi stolik, zarezerwowany dla ks. Walji i jego otoczenia. Nikt nie ma tam prawa usiąść — nawet gdy książę jest w podróży.

— Czy książę Walji był muzykalnym? — pytamy.

— Przepadł za muzyką, zwłaszcza tańieczną — słyszymy w odpowiedzi. — Bardzo często powróciwszy z dancingu do pałacu brał swój saksofon i na nim starał sobie przypomnieć słyszana melodię. Równie często w podróży siadał w orkiestrze jazzowej przy bębnoch i tam wykazywał niezwykle wirtuozostwo w używaniu palczek. Na saksofonie książę grał raczej źle i doskonale z tego zdawał sobie sprawę. Dlatego też, gdy ktoś mu chciał pochlebić i chwalił grę księcia, ten słuchał tego niechętnie. Prawdę mówili mu jedynie bracia, którzy pod adre-

ma pół funta. W ciągu wielu tygodni handel ten szedł znakomicie. Po Londynie zaczęły kursować listy z podpisem królowej Wiktorji, za które płacono kilkadziesiąt i nawet więcej funtów. Dowiedział się wkońcu o tem dwór i to dodatkowe źródło dochodów księcia się urwało.

W oczach nietylko Anglików, lecz wogóle całego świata ks. Walji uchodził za króla mody męskiej. Zapytaliśmy dlatego też Sir Jamesa co myśli on o garderobie księcia.

— Rozczaruję tu pana, jeśli powiem — słyszymy w odpowiedzi — iż garderoba księcia Walji nie różniła się niczem od garderoby zwykłego gentlemana z Mayfair. Powiem nawet, iż znajdzie pan w Londynie setki, jeśli nie tysiące mężczyzn, posiadających więcej i większy wybór ubrań od księcia. Rzecz oczywista, iż mówimy tutaj o jego garderobie osobistej, nie licząc najrozmaitszych mundurów i strojów oficjalnych, wśród których można się było u niego zgubić. Był on wszak dowódcą kilkudziesięciu pułków europejskich, indyjskich, angielskich, admira-

Ks. Walji nosił w Londynie najlepiej skrojony frak.

lem marynarki wojennej, handlowej, honorowym szefem harcerstwa etc. Wszystkie te mundury znajdują się w Saint James Palace pod specjalną opieką garderobianych, zawsze gotowe do noszenia ich. Obok tego książę posiadał zaledwie dwanaście ubrań w których wychodził na miasto, kilka ubrań sportowych, turystycznych, stosownie do klimatu, wreszcie kilka ubrań wieczorowych. Elegancja księcia polegała przede wszystkim na jego świetnym guście, a nie na ilości posiadanych ubrań. Nie lubił on też za nie przepłacać. Cena garnituru, noszonego przez księcia wynosiła najwyżej 15 funtów (około 400 złotych), nie można więc powiedzieć, że było to bardzo dużo. — Największy kłopot sprawiało zawsze noszenie najrozmaitszych mundurów oficjalnych. Był on bowiem między innymi doktorem honoris-causa najrozmaitszych uniwersytetów, których togi posiadał u siebie w pałacu, pozatem, szefem Indian, których ubiór z piórami z dumą pokazywał swym gościom. Książę posiadał pewnego sekretarza, będącego istną encyklopedją, jeżeli chodziło o noszenie tych wszystkich ubrań i nie zdarzyło się nigdy, żeby ten pan popełnił tu jakikolwiek błąd.

Sir James opowiadając tak, popatrzył na butelkę szkockiej whisky, w której było już widać dno. W pobliskim kinie kończył się seans i przez otwarte drzwi słychać było dobiegające dźwięki hymnu angielskiego. Wszyscy przy stolikach swych powstałi. Sir James miał wyraz twarzy pełen powagi. Za chwilę rzucił on kilka słów na pożegnanie i przeszedł przez kawiarnię, nie zwracając uwagi na ukłony obecnych, pełne niezwyklego uszanowania. Hajot.

Na paradach ks. Walji najchętniej ukazywał się w ubraniu cywilnem i w meloniku na głowie.

Photo Acta — Bruksela.

sekreтары i służbę, oświadczając, iż ma się go zostawić w spokoju. Ubierał się w jeden ze swych licznych garniturów, które mu tego dnia przypadły do gustu, względnie kładł na siebie frak i usiadłszy przy kierownicy swego auta wyjeżdżał z York House. Najprzód kroki swe kierował do jednego z klubów, których był członkiem. Najbardziej przez niego ulubionym był „Bath Club”, gdzie traktowano go na tej samej stopie co i innych członków. Przyjaciele nazywali go zdrobniale Wales lub też „sardynką”. To ostatnie tłumaczyło się tem, iż wymowa Wales przypomina żywo Whale (wieloryb). Ponieważ ks. Walji budował swą wielorybą w żaden sposób nie mógł przypominać, więc też po kilku szklaneczkach whisky nazywano go „sardynką”.

Po pocrzepieniu się w towarzystwie znajo-

sem muzykalności księcia kierowali zawsze najbardziej złośliwe uwagi.

Rozmówca nasz zamyślił się nagle i oczy jego zajaśniały wesołością.

— Opowiem panu — powiedział — ciekawą historję o pewnym księciu krwi królewskiej, bez wymienienia jego nazwiska. Mianowicie, gdy był on w Kolegium, otrzymywał od królowej Wiktorji co tydzień 6 pensów na wydatki osobiste. Pieniądze te znajdowały się w kopercie, zaadresowanej przez „Buckingham Palace” i zawierały krótki list z podpisem królowej. Młody książę z zazdrością jednak widział, jak jego koledzy, synowie zamożnych kupców, otrzymywali znacznie więcej pieniędzy od niego. Gdy pewnego dnia zwierzył się z tego jednemu z kolegów, ten zaproponował, ażeby książę dał mu listy, jakie otrzymuje od królowej, wzamian za co otrzy-

320

Aparat miniaturowy o niedościgłej precyzji.
Najwyższa sprawność,
idealna szybkość pracy.
Bezpłatne katalogi na żądanie.

Leica

ERNST LEITZ - WETZLAR

Jen. Repr.: Warszawa, Chmielna 47a.

sztukowi

film

**JOAN
BENNETT**

z ulubionym
pieskiem uda-
je się własnym
autem na wy-
cieczkę wio-
senną. Artyst-
ka ta zdobyła
duży sukces
swą kreacją w
filmie „Trzy-
naście godzin
w powietrzu“.

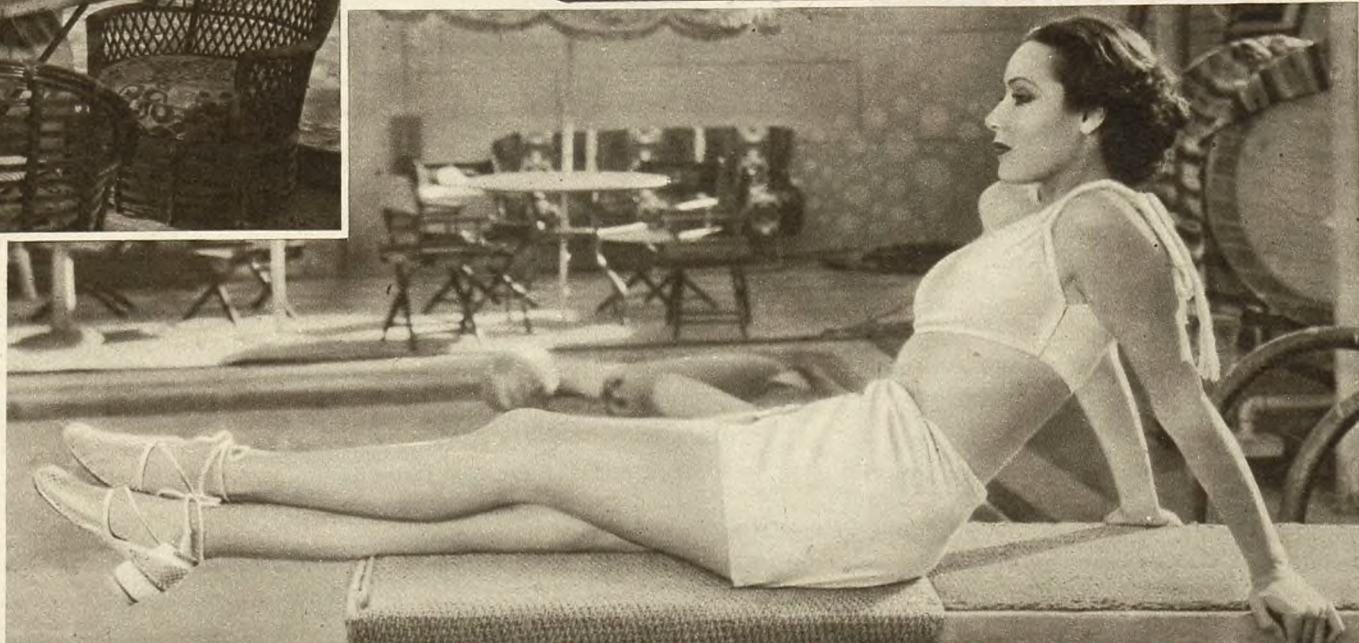
„Caliente - miasta miłości”

SCENY Z FILMU „CALIENTE —
MIASTO MIŁOŚCI”.

Niedługo już czekać będziemy na fascynujący obraz filmowy p. t. „Caliente, miasto miłości”, który wyprodukowała ostatnio wytwórnia „Warner Bros. First National Films”. Film ten, w którym bierze udział słynna Dolores del Río w towarzystwie Pata O'Briena i Glendy Farrell, będzie prawdziwą rewelacją sztuki filmowej. Reżyseria obrazu tego spoczywa w wytrawnych rękach Lloyda Bacona, twórcy filmu „Wonder Bar”.

Fot. „WARNER BROS. FIRST NATIONAL FILMS”.

„WIEZIEŃ Z WYSPY REKINÓW” STRASZLIWA POMYŁKA SĄDOWA

Fotografia powyższa przedstawia chwilę opatrunku, dokonywanego przez dra Aleksandra Mudda, na osobie mordercy prezydenta Stanów Zjednoczonych A. P., Abrahama Lincolna, Johnie Wilkes Booth'cie — którego rolę kreuje jeden ze znanych aktorów filmowych. Jest to scena z dramatu filmowego p. t. „Wieżień z wyspy rekinów”. Film ten ukaże się w sezonie 1936/37 na polskich ekranach.

Fot. „20th Century Fox”.

Krwawa wojna między północnymi a południowymi stanami Ameryki zakończyła się. Prezydent Abraham Lincoln, ubóstwiany przez ludność północnych stanów, lecz niepopularny jeszcze w stanach południowych, krwawo broniących niewolnictwa przed przyznaniem murzynom wolności armią północną, postanowił odpocząć. Dzieło jego życia, najszlachetniejsza idea zrównania wszystkich ludzi bez względu na kolor ich skóry, zniesienie niewolnictwa, zostało uwiecznione pomysłnym rezultatem. Lecz nie było mu pisane zaznać spokoju u schyłku życia i długo jeszcze Amerykę wstrząsały gwałtowne walki na tem tle prowadzone.

Farmerzy południowych stanów, korzystający z bezpłatnego człowieczego wołu robo-

czego — niewolnika, nie mogli się w żaden sposób pogodzić z myślą, że setki tysięcy tych pariasów zostało zrównanych wraz z nimi w obliczu prawa i że teraz jak równi z równymi będą musieli współżyć. Z tego rozgorzzonego społeczeństwa, jak to już nieraz miało miejsce w historii świata, wyszedł fanatyk, nie wahający się skierować morderczej broni przeciwko szlachetnemu obrońcy praw ludzkich, prezydentowi Abrahamowi Lincolnowi.

Fanatykiem-zbrodniarzem okazał się niejaki John Wilkes Booth. Morduje prezydenta skrytobójczymi strzałami, a potem w teatralny sposób ucieka, ażeby ująć dłoń karzącej sprawiedliwości. Po drodze spada z konia. Zwicznawszy nogę posiada jeszcze na tyle sił,

ażeby doczołgać się do niedaleko położonego domku, zamieszkałego przez lekarza dr. Samuela Aleksandra Mudda. Obowiązkiem lekarza jest nieść pomoc choremu. Nie wie, kim jest chory i z jakich stron przybywa. Po nałożonym opatrunku, kiedy nieznajomy ma zamiar opuścić już dom lekarza, zjawia się pościg. Morderca prezydenta i jego „wspólnik” dr. Mudd zostają aresztowani i stawieni przed sąd. Na nie zdają się protesty i zapewnienia nieszczonego lekarza o swej niewinności. Dr. Aleksander Mudd skazany zostaje na karę śmierci, którą następnie zamieniono mu na ciężkie roboty dożywotnie na najstraszliwszej wy-

spie świata, zwanej „Wyspą Rekinów”. I tak w r. 1865 na drugiej półkuli ślepa Temida stwarza tragiczną pomyłkę sądową. Jeżeli Wyspa Djabełska, miejsce zesłania kapitana Dreyfusa należy do najstraszliwszych, to mimo to nie wytrzymuje ona jeszcze porównania z piekłem panującym na ziemi, jakim nazwać można Wyspę Rekinów, miejsce zesłania dr. Mudda.

Oto treść i osnowa wielkiego dramatu filmowego p. t. „Wieżień z Wyspy Rekinów”. Mimo, iż „Wieżień z Wyspy Rekinów” ukaże się prawdopodobnie z początkiem jesieni, warto już dziś zaznajomić czytelników z tym filmem.

„L' E Q U I P A G E”

Charles Vanel, znakomity aktor francuski, w scenie z filmu „Lequipage”. Film ten osiągnął wielki sukces we Francji.

Fot. „PARLOFILM”.

Cera jak płatek róży

Należy wystrzegać się wszystkiego, co może zaszkodzić jej delikatnej piękności, a więc przede wszystkim nieodpowiedniego mydła. Tylko dobre mydło — Elida 7 Kwiatów — stanowi podstawę racjonalnej pielęgnacji cery. Obfita piana usuwa z porów wszelkie zanieczyszczenia. Posiada wybitne własności kosmetyczne, jest nadzwyczaj łagodna i dzięki temu czyni cerę miękką i delikatną.

BADANE
DERMATOLOGICZNE

MYDŁO **7 KWIATÓW** ELIDA

„POTĘPIENIEC“ (THE INFERNER)

z Victorem MacLaglenem
w roli głównej.

Margot Grahame, partnerka Victora MacLaglena, w filmie p. t. „Potępieniec”, wytw. „R. K. O. Radio”. Film ten zdobył szereg nagród i odznaczeń, m. in. odznaczenie Związku Krytyków Ameryki, jako najlepszy film wyprodukowany w roku bieżącym — dalej nagrodę na Wystawie w Wenecji, nagrodę w Londynie za najlepszą kreację aktorską, nagrodę Króla Belgów na wystawie w Brukseli. „Potępieniec” ukaże się wkrótce w Polsce.

Na zdjęciu powyższym widzimy niezapomnianą parę z filmu p. t. „Potępieniec” — Margot Grahame i Victora MacLaglena w jednej z niezwykle emocjonujących scen tego obrazu.

WSZYSTKIE ZDJĘCIA
AG. „R. K. O. RADIO-FILMS”

W kole: Victor MacLaglen w głównej roli filmu wytwórni „R. K. O. Radio” pt. „Potępieniec”. MacLaglen stwarza tu pełną wyrazu kreację i osiąga szczyt swego artystycznego rozwoju.

FINAL WARSZAWSKIEGO TURNIEJU TANECZNEGO

Wraz z wiosną przebudziły się ze snu zimowego również chluby naszego tańca artystycznego. Jeden zespół za drugim prezentował się publicznie, aby dać przegląd swych sił i możliwości przed zbliżającą się berlińską Olimpiadą Taneczną, w której Polska pragnie wziąć udział, aby potwierdzić swe zwycięstwo wiedeńskie przed dwoma laty i udowodnić, że nie tylko nie było ono przypadkowe, ale dało bodźca do nowych wysiłków. Z prezentujących swoją sprawność i gotowość warszawskich zespołów tanecznych była już mowa o zespole Janiny Mieczysławskiej. Dzisiaj zajmujemy się zespołem Ireny Prusickiej, także w Wiedniu premjowanym i składającym się również z wybitnie utalentowanych tancerek.

Podzielono je na dwie grupy. Pierwsza, składająca się z uczennic młodszych, dała tańce, oparte raczej na niepohamowanej radości życia, bardziej „roz-

Wanda Hermanowska i Irena Kamieniecka w tańcu charakterystycznym.
„Van-Dyck”, Warszawa.

Irena Prusicka
w tańcu „Continental”.
„Van-Dyck”, Warszawa.

Milena Lubiczówna, jedna z kandydatek na Olimpiadę taneczną w Berlinie.
Fot. J. Szamińska, Warszawa.

Stefania Potempska w „Zwodniczym głosie”.
Fot. Janina Szawińska, Warszawa.

Irena Kamieniecka, tancerka o niepospolitej urodzie i wdzięku.
„Van-Dyck”.

Teresa Dobrowolska w „Świątecznej chwili”.
„Foto-Forbert”, Warszawa.

hasane”, bardziej chwytające za serce i porywające swem oszalemiącym roztańczeniem. Druga grupa — starsza — pokazała tańce bardziej abstrakcyjne, wysnute z głębszych przeżyć wewnętrznych, tańce raczej „mózgowe”, niż uczuciowe. Forma była tu bodaj że bardziej wyczyszczona, zato brakło ognia i temperamentu pierwszej grupy.

Defilada tańców „radosnych” rozpoczęła się od „Piosenki tanecznej”, zanurzonej ruchowo przez Irenę Kamieniecką, tancerkę o niepospolitej urodzie i dużej finezji gestu. Następnie ośmieliła widowie Franciszka Mannówna, tancerka z werwą i zapalem tanecznym. W takt walców Schuberta przemierzała scenę w podskokach, nakazujących zapominanie o fizycznym prawie ciężarunku. Z imponującą lekkością i gracją przyfrunęła, pohasała i odrzucała, zrywając burzę oklasków. To chyba największy, najbardziej żywiołowy talent całego zespołu. Dla kontrastu po tym pędzie i wirze ujrzelismy Stefanię Potempską, subtelnie kreślącą tanecznymi figurami „Zwodniczy głos”, przy sugestywnym akompaniamencie gongu. Dwa tańce

ludowe, którymi szczególnie na olimpiadzie moglibyśmy się poszczycić, ukazały nam: Wanda Hermanowska i Milena Lubiczówna. Pierwsza była „krakowiaczką”, dziarskim i zadzierzgiwym, a druga, zachwycająca swą szczerze polską urodą, dała w oberku rozsloneczniony wiosniany wdzięk, soczysty płas sielski. Huragany braw spewnością towarzyszyłyby tancerkom typu Mileny Lubiczówny na Olimpiadzie berlińskiej.

Inny charakter miały tańce starszej grupy. Tu potężne wrażenie wywarł niesamowity taniec Ireny Rozenówny, uplastyczniającej dziewczę, opętane szaleństwem otumanieniem. Była w tem groza i strach... Dalej ujrzelismy szereg tańców, bardzo nastrojowych. Wymieńmy takie, jak: „Świąteczna chwila” Teresy Dobrowolskiej, opleciona haftem misternej gry gestu, zwłaszcza subtelnością ruchami rąk... jak „Nocturne” do muzyki Skrabina, w którym Wera Petersówna o posagowo rzeźbio-

nych kształtach kreśliła zajmującą fantazję taneczną, jak smętne „Wspomnienie” Niny Prusickiej, bardzo szlachetne w rysunku i wyrazistości, jak wreszcie, skupiony i wnikliwy „Upalny wieczór” — dzieło talentu Stefani Grodzkiej.

Cały zespół tańczył także razem. Był tu więc np. zwiewny walc Lannera na szesnaście par, ładnie powiązany, było ogniste „Bolero”, były wreszcie „Motywy ludowe”, barwna wiazanka naszych tańców narodowych, oglądana przez pryzmat artysty tanecznego, nie zatracająca wszakże swej rześkiej świeżości, jurnej jedności, promieniująca złością słońcem wsi polskiej, niewyczerpanej skarbnicy cennych perełek tanecznych. Można śmiało twierdzić, że gdy pokażemy na Olimpiadzie berlińskiej czarujący urok naszego tańca ludowego w wykonaniu doborowego zespołu, odpowiedniego zewnątrz i tanecznie, to możemy liczyć na sukces „murowany”.

Henryk Liński.

Irena Rozenówna jako „dziewczę opętane”.
„Foto-Forbert”, Warszawa.

Zdjęcie z nakręcania filmu „Trail of the lonesome pine”. Na dalszym planie Sylvia Sidney. Film, wykonany całkowicie w kolorach naturalnych, zapowiada się niezwykle ciekawie.

„TRAIL OF THE LONESOME PINE” — NOWY TRIUMF REŻYSERA „BENGALI”.

Podajemy parę zdjęć z epokowego filmu, nakręcanego przez wytwórnię Paramount pt. „Trail of the lonesome pine”. Film ten nakręcony jest całkowicie w kolorach naturalnych. Reżyserował go Hen-

ry Hathaway, jeden z najwybitniejszych reżyserów młodego pokolenia, który realizował „Bengali” i „Petersa Ibbetsona”. W rolach głównych grają: Sylvia Sidney, Henry Fonda, Fred MacMurray.

Fred MacMurray, partner Sylwii Sidney w filmie „Trail of the lonesome pine”, pozuje do zdjęcia. Na pierwszym planie „sztab reżyserski” przy pracy. Zdj. Fot. „PARAMOUNT”

SOLSKI W TEATRZE KRAKOWSKIM.

Ludwik Solski w roli Łatki.

Ag. Fot. „Światowid”.

Teatr im. Słowackiego w Krakowie wystawił „Dożywocie” ze Solskim w roli Łatki. Postać Łatki w „Dożywocie”, to jedno z arcydzieł Fredry. Ta sama postać jest jedną z najznakomitszych kreacji scenicznych Ludwika Solskiego. Postać sknery i chciwca, opanowanego żądzą złota, dla złota i przez złoto cierpiącego, stworzona została przez Fredrę z wielką pasją artystyczną, wzbogacona wielką ilością szczegółów, charakteryzujących zarówno zewnątrz, jak i wewnątrz tę nawskroś oryginalną postać.

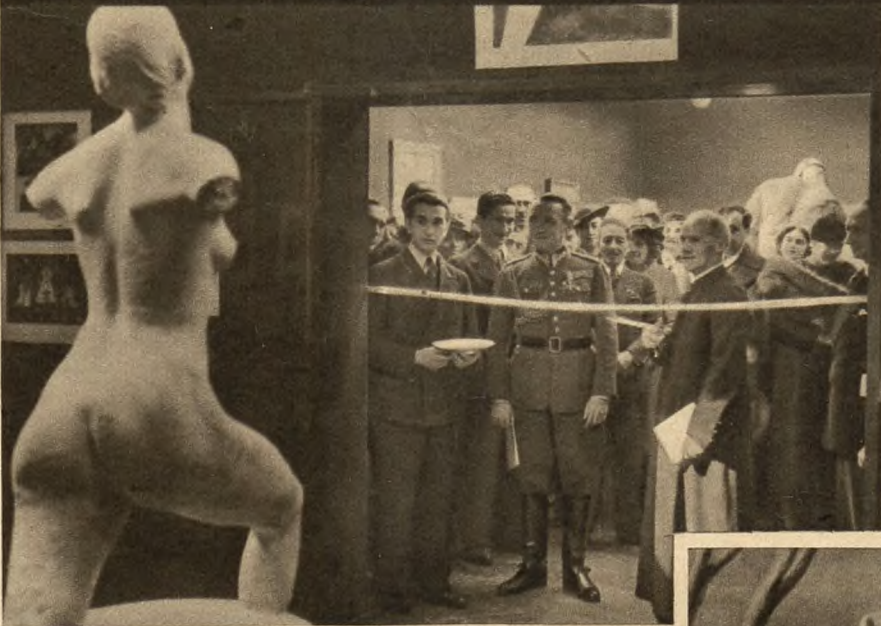
Fredrowski Łatka stał się wspaniałym twórczym dla Ludwika Solskiego. Łatkę wyposażył Solski w takie objawy uczuć, w takie odruchy fizyczne, że typ stworzony przez Fredrę pogłębił, uprawdopodobnił i uczłowieczył. Inna rzecz, że taki Łatka należy już do przeszłości.

Solski jest mistrzem charakterystyki. Każda z jego postaci scenicznych ma odrębną fizjonomję, inne ruchy. Jaki jest Łatka Solskiego? Najlepiej jego maskę odtwarza fotografia. Maskę ta jest zgodna z tekstem Fredry. Birbancki mówi o Łatce, że ma „wymokły leśb sowy, oko kocie, nos kobuzi”. Łatka Solskiego ma ponadto wykrzywione od siebie nogi, zgarbione plecy, długie chciwe ręce, drańskie palce i nerwowe ruchy, dyszące pożądaniem pieniędzy.

Łatka Solskiego, to jedna z najciekawszych postaci w historii polskiego teatru. Przeszła nie tylko do historii, ale i do legendy o Solskim.

(swb.)

WYSTAWA „SPORT W SZTUCE” W INSTYTUCIE PROPAGANDY SZTUKI W WARSZAWIE.

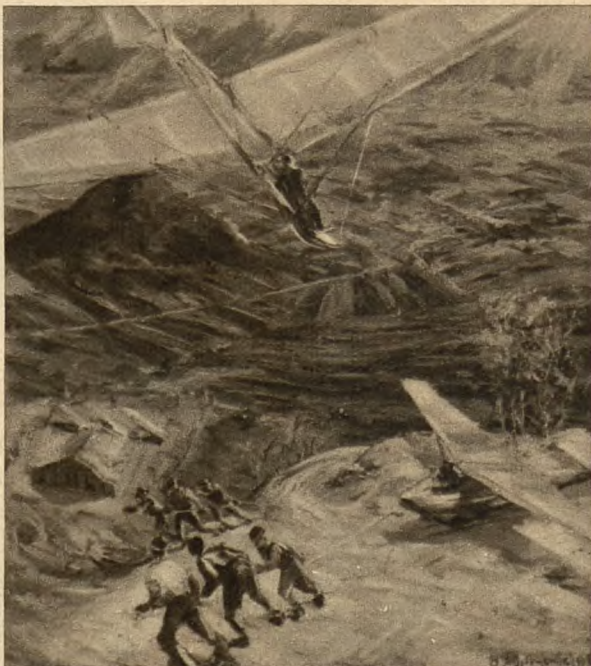

Moment otwarcia wystawy „Sport w sztuce” w salonach Instytutu Propagandy Sztuki w Warszawie. Na zdjęciu wiceminister ks. Żongolłowicz, przecina wstęgę. Obok stoi prezes Komitetu Olimpijskiego, płk. Głabisz.

W sobotę ub. m. otwarta została w Instytucie Propagandy Sztuki w Warszawie wystawa „Sport w sztuce”, która ma na celu ostateczne wyeliminowanie prac na olimpijski konkurs sztuki podczas XI Olimpiady w Berlinie. Wystawę zorganizował I. P. S. wspólnie z Pol. Kom. Olimpijskim.

Ze 137 prac z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rysunku — zakwalifikowanych zostanie kilkanaście najlepszych na posiedzeniu jury w początku maja, do posłania ich do Berlina.

Naogół wystawę uznać należy za udaną. Zgromadzono bowiem na niej sporo rzeczywi-

J. A. Jędrzejewski: „Szybownictwo”.

Fot. Cz. Olszewski, Warszawa

Felicjan Kowalski: „Łuczniczka”.

Fot. Cz. Olszewski — Warszawa.

ście cennych prac polskiej współczesnej sztuki, które dzięki poruszeniu w nich tematów sportowych, przyczyniają się z pewnością do dalszej propagandy idei kultury fizycznej w społeczeństwie.

Jeśli chodzi o udział polskiej plastyki w Olimpiadzie, to należy mieć nadzieję, że piękne tradycje sukcesów olimpijskich Skoczylasa, Klukowskiego czy Wierzyńskiego zostaną w roku bieżącym w Berlinie podtrzymane.

A.

Kapelusz a oczy.

Kapelusz — skoro go obserwujemy jako wyraz artystycznego obramowania główki kobiecej — nie tylko jest ważny w stosunku do rysów twarzy jako całości, ale przede wszystkim jako tło dla oczu. Inne walory przedstawia w tym wypadku mały fason kapelusza, a zupełnie znów inny duże rondo, przyczem kwestja jego falistości czy prostych kształtów też nie jest bez znaczenia.

Oczy. — I one mają zmienne okresy mody, trwające jednak długie lata. Nie dotyczy to tak dalece samej barwy oczu, ile ich oprawy, którą można częściowo zmieniać przy pomocy środków kosmetycznych. Jakże niedawno przeżywalismy modę golenia brwi i zastępowania ich dowolnym rysunkiem ołówka. Z zadowoleniem wraca jednak świat kobiecy do naturalnych łuków brwi, jako najpiękniejszego zamknięcia oprawy oka i podstawy dla linii czoła. Oko odzyskuje przez to głębię spojrzenia, możliwą do wydobywania jeszcze i przez przyciemnienie powiek. Robimy to w sposób bardzo dyskretny, nie wracając do manieri rokoka ani końca dziewiętnastego wieku, kiedy to obowiązywały brwi i rzęsy czarne jak węgiel, często zresztą w tym celu używane. Kontrast z białą peruką był uważany za szczególnie korzystny dla urody kobiecej.

Wyraz oczu zyskuje bardzo wiele przy dużym rondzie kapelusza. I stąd powraca ono jako wielka moda w każdym niemal sezonie. Nie brak go też obecnie, a już nieodzowne będzie w lecie. I to nie tylko ze względów praktycznych, jako ochrona przed promieniami słońca, ale przede wszystkim jako najpiękniejsze tło dla oczu kobiecych. Fasony będą bardzo urozmaicone. Proste i faliste, nieco stożkowate i z normalnymi główkami, dające możność przy-

stosowania modelu do charakteru główki i podkreślenia uroku spojrzenia z za dużego ronda kapelusza.

Jako zupełna nowość lansowane są niezwykle błyszczące słomki, przypominające połysk jedwabiu cirée, który w formie wąskich wstążek często jeszcze wypływa na powierzchnię, czy jako przybranie kapelusza, czy jako przybranie sukni. Prócz wstążek widzi się na przybraniach kapelusza dużo kwiatów, które mają zawsze swój poetyczny wdzięk, o ile przypięte zostaną umiejętną ręką, znającą walory dekoracyjne kwiatu dla główki kobiecej. Zet.

d'Orna
PARIS

Powyżej:

Trzy kolory łączą się tu w estetyczną całość: czarny i dwa żółte.

Poniżej:

Kapelusz Violetty: czarna błyszcząca słomka i białe kamelje.

d'Orna
PARIS

d'Orna
PARIS

Jasny, granatowy kapelusz z błyszczącej słomki, przybrany efektownie różową wstążką.

Na lewo:

Do ronda z białej słomki główka z czarnej wstążki i korona z kwiatów.

Na prawo:

Duży beret z czarnej, błyszczącej słomki, przybrany z tyłu różą.

d'Orna
PARIS

d'Orna
PARIS

KAY FRANCIS

uchodzi za najlepiej ubraną kobietę Ameryki.

Przed laty 145...

Szarada na dzień 3 maja.

(Nadesłał Klub Szaradzystów w Warszawie.)

Nad ziemią cudność świeci... Z nieba wiosna zeszła pono
na trój-czwartego ruń zieloną...
Wizja wiosni... Chwilę widzę wielką i podniosłą,
gdy ósmy-trzeci zastęp posłów
i panów stanął wokół tronu.
Przez Majestat przysięga Bogu miała być złożona.
Więc król wznosił się ku niebu białą, wypieczoną ręką,
szesć Chrystusową przysięgł mękę,
że wiary na zawsze dochowa,
nowemu prawu, które mądrość stworzyła sejmowa.
Pięć-szosta i potężna tej przysięgi siódma-czwarta
złoci się nam na dziejów kartach...
Jakby mrok światła promień przebił,
kiedy król rzekł: Juravi Deo nec me pœnitēbit *).
Lat drugo-siódmo od tej wielkiej chwili upłynęło,
a niezrównane ojców dzieło
wciąż czcimy i otucha piątą
z niego czerpiemy... Ono zdobi dziejów naszych fronton...
Przez nie się krzepi wiara w siebie Narodu całego
od szczytów aż do wtór-ósmego.
Więc raz przemienie jego chwala:
Ono świadectwem świata po wiek wieków, iż jest cała!

*) Przysięgam Bogu i nie pożałuję tego. Słowa historyczne).

Szarada-apel.

(Ułoż. „Kasta” — Klub Szaradz. w Warszawie.)

Sześć-dziewięćmi środkami się trzyma
Naród na mapie politycznej świata
i te pierwiastki trzeba przed oczyma
mieć zawsze: Armja, Praca i Oświata.
Gdy ta zasada czterech-sześć na trwałe
do dziesięć-pięćmi z deklamacji taniej,
dla drugich-wspak pierwszych przepych okazały.
ósmo-czwór-pięćmi — zbudny już — ustanie.
Jak trój-wspak-druga rola czeka ziarna,
tak głodna działwa o naukę prosi;
bez obu przyszłość państwa będzie marna,
jeżeli w porę nie nastąpi posiew.
Przestrożę w Trzećiej-siódmej dziewięć-siedem!
Dziesiąty pierwszy-wspak będę bez miary,
gdy na mój apel mimo skrajną biedę
na Polską Macierz sypną się ofiary.

Za rozwiązanie powyższych dwóch szarad, redakcja „Światowida” przeznacza

TRZY NAGRODY.

Pierwsza zł. 20.—, druga zł. 10.—, trzecia prenumerata miesięczna „Światowida”.

Rozwiązania należy nadsyłać najpóźniej do dnia 9 maja 1933, wraz z załączonym kuponem.

Rozwiązanie z Nr. 15.

SZARADA 1) Ludziska mili.
SZARADA 2) Pisanki.

Trafne rozwiązanie zagadek z N-ru 15 nadesłali:

R. Bielińska, Sierce; Teofil Głowacki, Warszawa; Marja Strubel, Warszawa; „Wiren”, Warszawa; Feliks Pergalowski, Warszawa; Misia i Burek z Krakowa; Józef Kucznik, Katowice; Bronisław Morawski, Katowice; Stanisław Kapuściński, Katowice; „1 Wojślaw”; Jadwiga Badurczanka, Szopienice; Wanda Zak, Zawiercie; Joanna Marczyńska, Targanica; Zb. Block, Poznań; Mieczysław Mikulski, Otyń; Tomorzanka, mjr. T. Chaszczyński, Żółkiew; Bronisława Ramułtowa, Jęzów; Karol Suchanek, Węgierska Górka; Franc. Kocur, Chybie (zł. 20.—); Cezary Władysław Zamiński, Warszawa; N. Kazimierz Kozłowski, Warszawa; Wacław Pogodziński, Warszawa; Czesław Błażejowski, Zabki; Błażejewiczowa, Kobylnik; Kazia Tymkówna, Lwów; Wacław Bultrowicz, Gniezno; Edward Filarski, Chelmo; Julian Trompeteler, Otwock; Karol Kaczmarczyk, Kraków; Jerzy Bielenia, Warszawa; Jadwiga Gawinówna, Kraków; Nysza z Barwałdu; Andrzej Jankowski, Kraków; Jola i Hala Kowalczykówna, Łódź; Tadeusz Innocenty Aman, Kozowa; Br. Rotter, Kraków; Stena Rosiekówna, Kraków; Stanisława Mużowa, Klusów; Marja Wierzbicka, Buczko; W. Molier, Bydgoszcz; Mieczysław Warzecha, Lwów; Antoni Sieramski, Warszawa; Helena Bem, Katowice; Anna Loeglerowa, Lwów; ks. Jan Lewicki, Przemysław; Kazimierz Wojciechowski, Wieluń; Jerzy Kalewicz, Kielce; Józef Pagowski, Prokocim; Jerzyk Zapiór, Kraków; Tadeusz Kowalczyk, Brzezinka; Kazimierz Gilewicz, Łódź; Stefan Majkut, Wadowice; Władysław Kuras, Zawiercie; Nika Chowańcowa, Stanisławów; Ewa Hoffmannówna, Kraków; Janina Dobrowolska, Toruń; Stanisław Walczyński, Częstochowa; Walerja Wasilewska, Częstochowa; Władysław Fiołkwa, Katowice; Stefania Sumiakówna, Okocim; Janina Górńska, Rabka; Janina Szyszkówna, Bielin; W. Wiczeorek, Poznań; Czesława, Toczyłowska, Częstochowa; inż. Tadeusz Popiel, Dąbrowa Górnicza; Z. Ptaszyńska, Oświęcim; Bolesław Poznanski, Dąbrowa Górnicza; Eustachy Kidyba, Włodzimierz; Witold Majewski, Warszawa; Zofia Zajackowska, Sydyna; W. Nose, Anin; Antoni Mieczkowski, Wilno; Henryk Matkowski, Lublin; Henryk Jurgewicz, Mołodeczno; „Pilot”, Poznań; Anna Schützowa, Biała Wielka; Teofil Sobocki, Poznań; Filek z Baranowicz; Wanda S.; (W. Hahorkiewicz, Skawina; Jadwiga Początkowa, Katowice; Madzia Eckertówna, Warszawa (zł. 10.—); Sabina Kosmanówna, Zamość; Ewa Brzozowska, Warszawa; Władysław Kiepuski, Wieruszów; Jadwiga Wojtowiczowa, Chabówka; Anna Woronowa, Warszawa; Flo-ro de Espero, Włodzimierz; Marjan Taras, Stryj; Helena Harajdówna, Grabno; Walerjan Sikorski, Toruń; Janina Stulówna, Poznań; Seweryn Mordawski, Limanowa; Kazimierz Gąsior, Katowice; Kazimierz Mirowski, Katowice; Janina Gizelt, Warszawa; Szczesna Twerdochleb, Sniatyn; Stefan Stroiński, Lwów; Helena Lubaniska, Warszawa; Janina Kołodziejówna, Katowice; Romuald Grabowski, Owińska; St. Grzymala, Wilejka; Władysław Wagner, Wilno; L. Ogródzińska, Kraków; Karol Maramaros, Stolin; Marja Bugajska, Skidel; Eugeniusz Przybysz, Warszawa; Ludmiła Olszewska, Wilno; E. Rozenberżanka, Brzeziny; Janina Skrzypczakówna, Ceraż; Kościelni, St. Mikowska, Warszawa; Józefa Drabik, Warszawa; Janusz Drabik, Warszawa; Zygmunt Tietz, Warszawa; Julian Pogoda, Psary Śląskie (prenumerata miesięczna

„Światowida” od 1—31. V. 1933); Irena Lewicka, Lwów; Józef Sowa, Ostróg; Grzegorz Nowakowski, Lwów; Mieczysław Wetzstein, Kraków; E. Charlupka, Warszawa; Marjan Wołowski, Ozorków; Halina Perkowska, Warszawa; Helena Łuczyńska, Warszawa; Irena Glińska, Bydgoszcz; Kazimierz Rolek, Skarżysko-Kamienna; Władysław Kłaput, Kraków; Stanisław Wojciechowski, Kraków; Franciszka Probstowa, Borysław; Mery Piwowarezykowa, Borysław; Karol Łukasiewicz, Bzeżany; J. Siebzeher, Borysław; Józefa Jamrowa, Borysław; Klub Pracowników „Gazolina”, Borysław; Marta Niemcówna, Cieszyń; Tadeusz Zubeł, Cieszyń; Jadwiga Müllerówna, Choroszcz; inż. Zygmunt Słowikowski, Warszawa; Jerzy Bukowski, Kraków; Bolesław Wodzyński, Radow; Marjan Pałega, Olsztyn; Bohdan Chelmoński, Kraków; Związek Strzelecki „Orle”, Kraków; Jan Maziarz, Ozorków; Fr. Chmielewski, Trzebieżów; Stanisław Suda, Nisko; K. Cwiertniakówna, Zakopane; Anna Babska, Zabki; Karol Ludwik, Borysław; Marja Chądzyńska, Lwów; Zofia Ujwarowa, Dubno; mgr. Józef Czolba, Brodnica; Karol Micherdziński, Żywiec; Marja Frokopowiczowa, Warszawa; „Misław”, Warszawa; „Manfred”, Stefania Szafranska, Poznań; Jerzy Gołębiak, Poznań; Władysław Jankowski, Żywiec; Helena Calejewska, Stary Sącz; Bronisław Kaczmarczyk, Leszno; Mieczysław Drodz, Krynica; Janina Lesiewska, Zakrzew; Józef Gołębiowski, Kraków.

BEZPŁATNE PORADY Z DZIEDZINY KOSMETYKI, HIGIENY I KULTURY FIZ. pod redakcją MARY MAYER kierowniczką szkoły i atelier kosmetyki W WARSZAWIE, KRÓLEWSKA 2

PANI „WOŁYNIANKA” HELENA K. Bardzo ciekawie ujmuję Pani sprawę porad: „Serdecznie dziękuję za poradę, dzięki której mam obecnie wyśmienitą cerę. Niema naprawdę Pani pojęcia jakim dobrodziejstwem są porady Pani umieszczane dla nieskażonych głuchej prowincji, gdzie porada kosmetyczna jest wprost luksusem. Chcąc otrzymać poradę fachowca, trzeba nieraz po kilkadziesiąt kilometrów jechać koniami po wykołystych wołyńskich drogach, co po cięga za sobą znaczne wydatki i wiele kłopotu... Bardzo się cieszę na to, co mi Pani pisze, bo tak bardzo zależy mi właśnie na tych kobietach, mieszkających odległych prowincjach, na tych, które nie mogą pozwolić sobie na istotnie kosztowne konsultacje. Akcję moją chcę szerzyć z całą świadomością przyjsia z pomocą jako higienistka, a zawdzięczając „Światowidowi”, który popiera moją ideę, mam wrażenie, że uda mi się moje zamierzenie. Przysłała Pani niepotrzebnie dwa znaczki po 25 groszy. Ponieważ nie odpisuję Pani na adres prywatny — przeto znaczki przeznaczam do działu ofiar dla biednych dzieci z Wołynia. — Prosi Pani o przysłanie nieszkodliwego środka na barwienie włosów i to na kolor czarny. Jestem przeciwniczką barwienia włosów na kolor czarny. My, Polki, nie powinniśmy, jako Słowianki, hołdować temu kolorowi. Nie jest to kolor w typie urody kobiety Polskiej. A wogóle, abstrahując od wszystkiego, kolor czarny postarza, nakłada posępny wyraz na twarz kobiety, więc precz z kolorem czarnym! Niech Pani pozostanie w dalszym ciągu szatynką jak Pani jest dotąd, jedynie o ton jaśniejszą, bardziej złotawą. Nazwa farby jest mi znana, lecz farba i jej działanie nie. „Nieszkodliwych absolutnie” farb niema, ale farbowanie włosów jest niekiedy koniecznością, więc jako zło konieczne trzeba je traktować. Włosy powinny być wspaniale pielęgnowane. Szczerokowane codziennie dwukrotnie: zrana i wieczorem i dopiero czesane. Co dziesięć dni mycie włosów. Na dwie godziny przed umyciem włosów kąpiel w oliwie ciepłej. Potem, po upływie dwóch godzin położyć na włosy okład z miodu, gliceryny, siemienia lnianego, boraksu (100 g miodu utrzeć do białości z łyżką boraksu, dodać 16 g gliceryny, znowu utrzeć, dodać siemienia lnianego w takiej proporcji, aby utworzyła się luźna papka. Nałożyć na włosy, obwiązać papierem pergaminowym (woskowanym) i tak trzymać około pół godziny). Po upływie tego czasu płukać włosy bardzo dokładnie, umyć przy pomocy mydła potasowego, spłukać wodą z octem i odrobina kalihypermanganicum (tak aby woda była bardzo delikatnie liljowawa).

PAN ZYGMUNT CZ...KI. Napisał mi Pan wiele strasznych rzeczy o własnoręcznej pielęgnacji swojej cery, między innymi: „...nie mając innego sposobu, wydłubuję zewnętrzne wyrzuty, które po wydłubaniu giną, ale wychodzą inne... mam także inne podskórne wyrzuty, które także mogą wygniatać, ale te nie są tak widoczne...”. Poza tem pisze Pan, że nie ufa lekarzowi. To niedobrze, proszę Pana. Bo lekarz napewno uświadomił Pana, że tego rodzaju „wyrzuty” nie należy „wydłubywać”, ale Pan jest nieposłuszny i niecierpliwy i poza tem nie wie Pan, że takie wyduszanie palcami brudnymi grozi bardzo poważnymi konsekwencjami. Leczyć należy przedewszystkiem od wewnątrz przy pomocy diety oraz zastrzyków, zewnętrzne należy oczyszczać, dezynfekować i stosować cały szereg preparatów, a między innymi: Rp. — Do zmywania: Camphorae 5,0 — Resorcin 3,0 — Spir. vini 100,0. Na noc: Rp. Sulf. praep. 6,0 — Resorcin 2,5 — Balsam peruv. 7,5 — Waselini 80,0 — Lanolini 20,0.

PAN FELIKS ŚWIERCZEWSKI, DORTOIR DE SILVANSE MOSELLE — FRANCE. Tak mało napisał Pan w liście o swoich włosach — tylko tyle, że są chore. I że wypadają. Nie więcej. To za mało danych na przepisanie kuracji. Bardzo wskazane jest oczyszczanie skóry głowy przy pomocy preparatów tłuszczowych (kapieli oliwne). Naprzykład przy pomocy takiego środka: Rp. — Oleum ricini 10,0-01. amygd. 25,0 — Tincturae capsici 15,0 — Tincturae cantharidiae 5,0-01. lavandulae 5,0. Codziennie na noc nacierać skórę głowy. Co dziesięć dni zmywać przy pomocy szamponu bez mydła, oraz skrzypać włosy wodą chinową: Rp. — Boracis 2,0 — Tincturae chinae 10,0 — Glycerini 3,0 — Formaldehydi 0,1 — Spir. vini 15,0 — Aquae destillatae 70,0. Pisze Pan, że wysłał mi Pan pieniądze we frankach za poradę. Wolałabym, aby Pan zużytkował te pieniądze na pójście do lekarza specjalisty chorób włosów. Zawsze chętnie będę służyła Panu bezpłatną poradą, tylko proszę więcej napisać o włosach, a mniej o ewentualnym wynagrodzeniu za napisanie dobrej recepty. Przyczyn wypadania włosów jest mnóstwo — a na odległość trudno jest przewidzieć, jaka to u Pana przyczyna powodująca utratę włosów.

PANI STEFANIA SZL... Jestem rada, że napisała Pani o sobie i o swoich warunkach życia więcej, niż zobowiązuje do tego zmartwienia kosmetycznej natury. Najlepszym prze-

Nagrody otrzymali pp. Franciszek Kocur, Chybie (zł. 20.—), Madzia Eckertówna, Warszawa (zł. 10.— prosimy uprzejmie o bliższy adres), oraz Julian Pogoda, Psary Śląskie, p. Lub-sza (prenumerata miesięczna „Światowida” od 1—31. V. 1933). Nagrody pieniężne, redakcja „Światowida” prześle niebawem

cież kosmetykiem jest zdrowie, dobre samopoczucie i odpowiednie warunki życia. Mając w rękach te trzy elementy można pomyśleć i o kosmetyce. Ale, będąc w warunkach więcej niż przeciętnych, i jak Pani sama o sobie opisuje: „toteż wieczorem, gdy wrócę do domu — jestem tak zmęczona, że najchętniej położyłabym się w ubraniu spać, aby czempredzej usnąć i zapomnieć o przeżytych trudach i troskach dnia... a przecież jest mi względnie dobrze w porównaniu do warunków, w jakich żyją inni i w jakich ja tak niedawno żyłam”, — to w takim nastroju rozumieć, nie pora myśleć o swojej urodzie. Pojęcie kosmetyki bardzo słusznie łączy się nieraz z pojęciem próżności kobiecej, bo kobieta nie doje, własnym dzieciom uszczęknę w rzeczach najpotrzebniejszych, aby kupić flaszeczkę jakiegoś „mystycznego” płynu na zmarszczki. Dobrze o tem wiedzą, o tej właśnie psychologii kobiecej ci, którzy na naiwność kobiecej robią wcale niezłe interesy. Bo trzeba Pani wiedzieć, że jeśli organizm jest niedożywiony, jeśli pędzi się niehigieniczny tryb życia, jeśli nie utrzymuje się ciała w czystości należytej, jeśli i jeśli... to, proszę zapamiętać: nie pomagają ani kremy, ani pudry! Żadne cudowne środki kosmetyczne nie dadzą pożądanego rezultatu, jeśli, że tak powiem, robota nie będzie od podstaw wykonana. Dobra cera, to harmonijne współdziałanie wielu czynników w organizmie ludzkim, a nie kwestja jednorazowego użycia płocizka, choćby naprawdę najlepszego kremu. Jeśli wyjdziemy z założenia, że skóra musi być oczyszczona, odżywiona i wzmocniona nie tylko zewnątrz, ale i od wewnątrz, jeśli spełnione będą wszelkie warunki, sprzyjające prawidłowemu funkcjonowaniu elementów składowych skóry, to możemy być pewni, że skóra nie tylko twarzy, ale i całego ciała będzie bez zarzutu. Na adres prywatny Pani przesyłam szczegółowy opis pielęgnacji.

NAMIKO

woda kwiatowa, orzeźwiająca
czarem egzotycznej
woni

Molinaro

PARIS

Za fotografie i artykuły niezamówione, a nadesłane, bądź przyniesione, redakcja „Światowida” nie odpowiada.

ŚWIATOWID WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ
W KRAKOWIE, POZNANIU, WARSZAWIE, LWOWIE I WILNIE
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, Wielopole 1.
TELEFONY: 150-60 (centrala), 150-61, 150-62, 150-63, 150-64, 150-65.
Oddział w Warszawie: Krakowskie Przedm. 9, Tel. 208-63 i 234-65.
Numer konta P. K. O. w Krakowie 404.200 — w Warszawie 140.725.

CENA OGŁOSZEŃ:
Strona dzieli się na trzy łamy (szerokość łamu 80 mm.) 1 mm w jednym lamie 1 złoty. Ogłoszenia zamieszczone jako jedne na stronie (tak zwane „solus”) — 1 mm. w jednym lamie 2 złote. Ogłoszenia, zamówione jako jedne na stronie („solus”), jeżeli ze względów technicznych nie będą mogły być zamieszczone według zlecenia, będą drukowane jako ogłoszenia zwykłe po cenie normalnej.

Prenumerata kwartalna zł. 6.50. Zagranica zł. 9.50.
Prenumerata miesięczna zł. 2.20. Zagranica zł. 3.20.
Wydawca i naczelny redaktor:
MARJAN DĄBROWSKI
Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. JÓZEF FLACH.
Zakłady graficzne „Ilustrowanego Kuryera Codziennego” w Krakowie pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.

San Francisco
California
1906